

Glasnik MIRA

Godište II. • Broj 6 • Međugorje • Lipanj 2007. Cijena 2,5 KM / 10 Kn

MEĐUGORJE 1981. - 2007.

Draga djeco!

Molite sa mnom Duha Svetoga da vas vodi u traženju Božje volje na putu vaše svetosti. A vi koji ste daleko od molitve obratite se i tražite u tišini svoga srca spas svojoj duši, i hranite je molitvom. Ja vas sve pojedinačno blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. svibnja 2007.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // **SHIFT** KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate iz Bosne i Hercegovine u KM:

Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

**Uplate iz svih stranih zemalja
(u svim valutama osim HRK):**

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske (kune i euri):

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T: BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
Ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MEĐUGORJE - NAROD BOŽJI U HODU

**Međugorje ide ususret svojoj 26. obljetnici. Za minula četvrt stoljeća upisalo se ono neizbrisivo na zemljovidnu mapu katoličke vjeroispovijedi ali i svih otvorenih bogotražitelja na ovome planetu. Ono je planetarna pojava izniknula posve izvorno na ovome prostoru iz neznatnih korijena. Onodobno nitko nije mogao niti usnuti a nekmoli planirati nešto ovakvo. Nitko nije mogao slutiti niti dovidjeti ovakav razvoj stvari, epohalne ob-
rate na svjetskoj političkoj i duhovnoj pozornici, čemu je i Međugorje bilo preteča, vjesnik te svjedok-pratitelj.**

fra Tomislav Pervan

Otkako je Međugorje na povijesnoj pozornici dogodili su se u svjetskoj povijesti toliki obrati, čak i prevrati, bez krvoprolića, jer ih je potaknulo samo Nebo. Primjerice, urušavanje komunizma zacijelo je milenijski događaj koji treba svoj tumač u svjetlu vjere i filozofije povijesti, a ukinuće Sovjetskog Saveza kao povijesne tvorevine dogodilo se deset godina nakon međugorskih početaka.

Međugorje treba iščitavati u svjetlu objave i povijesti spasenja

Međugorje se upisalo na mapu vjere ne voljom vidjelaca pa ni međugorskih dušo-

brižnika, kako bi to htjeli neki podmetnuti, nego voljom više sile koja je sve ovo u posve određenom povijesnom surjeću pokrenula, vodila i usmjeravala. Plodovi su neporecivi u desetcima milijuna pohađatelja, hodočasnika, bogotražitelja, ali i nepreglednoj vojsci svih onih koji nisu u mogućnosti hodočastiti te su premrežili cijeli svijet međugorskim duhom, pobožnošću, porukama, duhovnom obnovom i molitvenim pokretom.

Pojava je u početku vezana isključivo uz svjedoke-vidioce koji su prenosili svoja iskustva. Ta iskustva zbog svoje duljine ali i jeke te učinaka, iziskuju svoj tumač na >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

**TRAŽITI
BOŽJU
VOLJU**

fra Ljubo Kurtović

**UVIJEK
ZAŠTO,
RIJETKO HVALA**

s. Dominika Anić

**MJESTO GDJE
JE NEBO
DODIRNULO
ZEMLJU**

H. Dragičević i K. Šego

**GOSPA JE
MAJKA SVIH**

fra Jozo Zovko

**GOSPA TRAŽI ISPO-
VIJED DA BI NAS
POVJERILA BOŽ-
JEM MILOSRĐU**

mons. Bernardo Cazzaro

**POSEBNO ME SE
DOJMILA
MOLITVA TOLI-
KIH VJERNIKA**

fra Dobroslav Begić

mnogim razinama: biblijsko-svetopisamskoj, znanstvenoj, psihološkoj, medicinskoj, teološkoj, filozofskoj pa i u usporednoj povijesti religija. Znanstveni ili teološki tumač fenomena ne može se zaustaviti na promatranju same pojave, bez sagledavanja onoga što je nakon ukazanja uslijedilo, naime, plodova i učinaka u Crkvi i pojedincima. Tek tu naziremo i vidimo pravo značenje onih početnih događaja. Stoga da bismo mogli Međugorje pravilno tumačiti, treba ga iščitavati u svjetlu objave i povijesti spasenja.

Svima nam je znano da se objava u kršćanstvu stupnjuje: Imamo apsolutnu i nenadmašivu objavu Boga u Isusu Kristu. On je slika i otisak Božjega bića, on je istinski tumač, egzeget samoga Boga među nama. On je Božje lice, Bog u osobi. On je slika koju čovjek može imati o Bogu. Isus je u svojoj osobi portret živoga Boga. Drugi stupanj objave jesu spisi Staroga i Novoga zavjeta. Ti su spisi svjedočanstvo objave koje može i treba voditi prema punini objave, osobi, Isusu Kristu. Treći stupanj su mnoge objave tijekom crkvene povijesti, često nazivane 'privatne', u koje ne moramo vjerovati, nisu obvezatne, ali su nerijetko od velike pomoći za kršćanski život jer su redovito naglašavanje i ponavljanje onoga što je kazano i zabilježeno u Svetom pismu. Sagledamo li Međugorje u svim protežnicama, ono je po sebi *relecture*, ponovno iščitavanje Svetoga pisma, poglavito pak Djela apostolskih. Djela su apostolska nešto kao veliki zaslon za tumačenje ovodobnih zbivanja.

Planetarni fenomen

Čemu smjeraju slične objave kroz povijest? Ako one nisu u skladu s istinskom objavom u Isusu Kristu i Svetom pismu, ako ugone strah, ako smjeraju ili služe izolaciji, samopromicanju spomenutih osoba i njihove veličine, nejedinstvu, nemiru, ne mogu nikako biti vjerodostojne. Već sam Gospodin Isus navodi kriterij jedinstva, navodeći primjer kuće ili kraljevstva podijeljena u sebi. Ako tzv. 'karizmatici' ili 'vidioci' *torpediraju* jedinstvo, idu u izolaciju, unose razdor, ako nisu poslušni, ponizni, ako su častohlepni ili pomamni za novcem, ne mogu biti vjerodostojni te stoga nisu od Boga. Te 'privatne' objave moraju voditi prema Kristu, prema Isusovim zahtjevima, obraćenju, nasljedovanju Gospodina, sakramentalnom i molitvenom životu, pre-

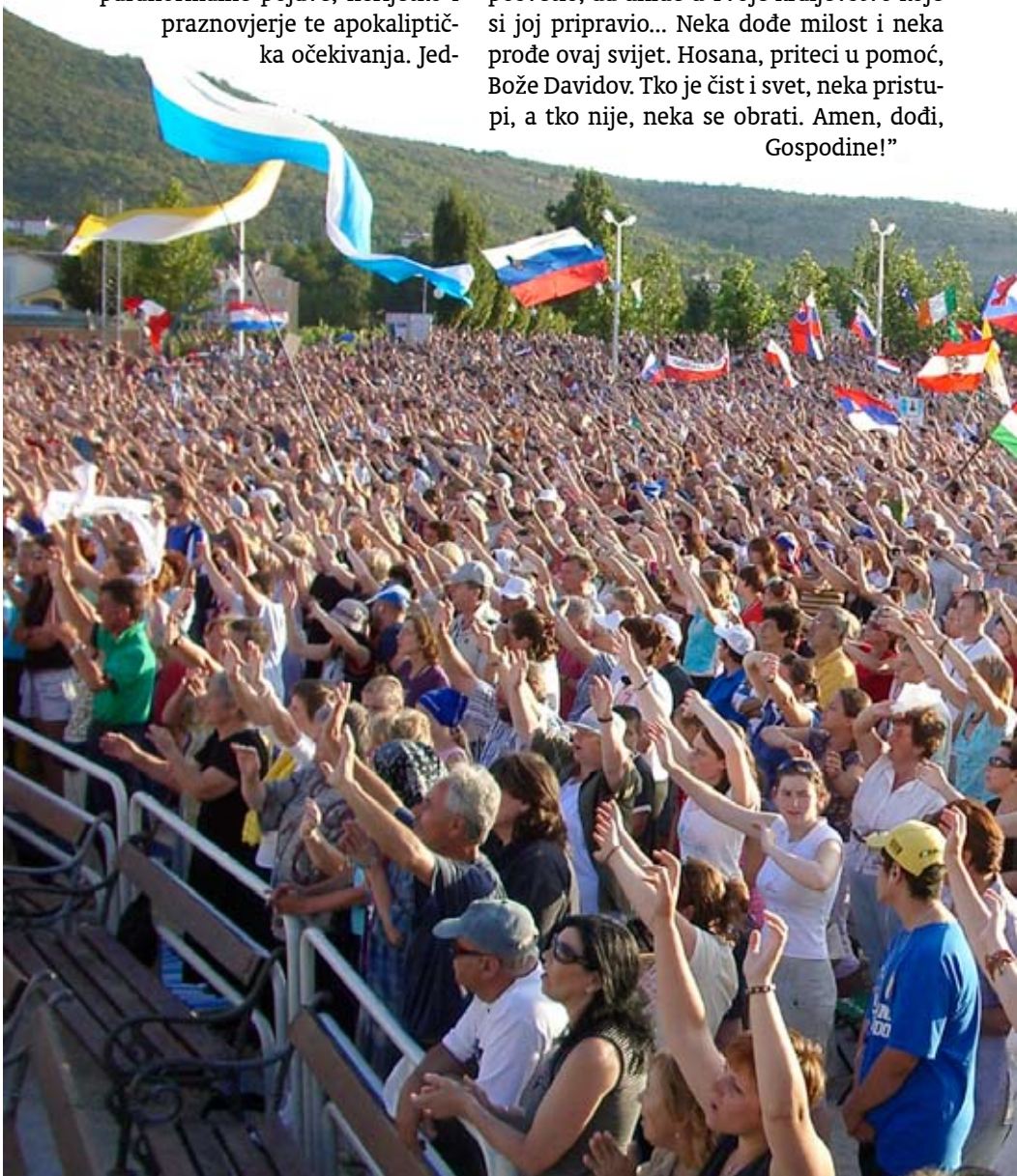
obrazbi života i svijeta, kako kod nositelja privatnih objava i ukazanja tako i kod onih koji ih prihvaćaju. *Po plodovima ćete ih prepoznati* - temeljno je pravilo za razlikovanje sličnih pojava.

Međugorje iz dana u dan nameće sve više pitanja, ali iziskuje također i odgovore na raznim razinama. Unatoč tolikim protimbama, osporavanjima, omalovažavanjima, prokazivanjima, klevetanjima, ocrnjivanjima te traženju *dlake u jajetu* kod pojedinaca uključenih u sami fenomen, ono iz dana u dan raste i zahvaća sve veći broj vjernika. Ocrnjivanja ne plode kod protivnika željenim učinkom, ne polučuju očekivane rezultate. Ima toga što se može i treba kritizirati, napadati, svrstavati u područje nezrele pobožnosti, banalne mistike, jer se uz ovakve fenomene redovito *lijepo* kojekakve paranormalne pojave, nerijetko i praznovjerje te apokaliptička očekivanja. Jed-

no, međutim, ostaje nepobitna činjenica: Kao fenomen na crkvenoj pozornici ono iz dana u dan u Duhu nadraستا samo sebe, prešlo je već odavna u planetarni, globalni fenomen koji se svakodnevno na ovome mjestu ozbiljuje u snažnom molitvenom, sakramentalnom i misionarskom duhu.

Privlačna snaga Međugorja

Ozbiljuje se ovdje ono što moli ranokršćanski spis *Didaha - Nauk dvanaest apostola*: "Skupi svoju Crkvu iz svih krajeva zemlje da bude jedno u Tvome kraljevstvu. Slavimo Te: Jer Tvoja je slava i moć. I neka ovu hvalu uvijek prinosi Tebi, Svevišnji, sami Isus!" Ili pak malo dalje: "Spomeni se, Gospodine, svoje Crkve. Oslobodi je od svakoga zla i učini je savršenom u svojoj ljubavi. Skupi je od sva četiri vjetra, nju, koju si posvetio, da uniđe u Tvoje kraljevstvo koje si joj pripravio... Neka dođe milost i neka prođe ovaj svijet. Hosana, priteci u pomoć, Bože Davidov. Tko je čist i svet, neka pristupi, a tko nije, neka se obrati. Amen, dođi, Gospodine!"

Nakon svega što čovjek ovdje doživi u neposrednom dodiru s tolikim hodočasnicima postaju suvišni svi prijevori, ne donosi nikakva ploda sporenje oko Međugorja te nije na mjestu strah u što će se ono tobož 'izroditi'. I danas su tabori dijamentalno udaljeni, s jedne strane oprezna hijerarhija ili kritični profesori u bezrazložnu strahu za svoje teze i teorije, a s druge strane krajnje angažirani, sretni i radosni, obraćeni laici. Dok su jedni spremni veliku većinu međugorskih hodočasnika proglasiti fanaticima (zaboravljajući da riječ *fanatik* dolazi od *fanum* - *sveto*, *hram*, dakle, fanatik je čovjek cijelim bićem zauzet za Sveto!) te ne žele za njih čuti, dotle su ti isti hodočasnici srcem i bićem usmjereni prema ovom mjestu, putuju danima, od daleke Rusije, Ukrajine, Moldavije ili Latvije starim autobusima te neprestano upiru prstom na nebrojene slučajeve obraćenja. I uvijek iznova ponavljaju: Kad ne bi bilo tih obraćenja, potresnih životnih priča koje se zbivaju i odvijaju ovdje u

Međugorju, ne bi se ovamo ni zapućivali. Stalno se obistinjuje životna istina: Što je za ptice selice toplo južno podneblje, to je za hodočasničko srce Međugorje!

Bog se ne da tako lako ugušiti u čovjekovu srcu

Krajnje je vrijeme da se hijerarhija počne baviti ovim fenomenom. Zadaća je crkvenoga vodstva Međugorje i slične pojave u Crkvi ne gušiti, nego pastoralno i smisao-no usmjeravati kroz bogoštovlje, katehezu, zdravi nauk i prokušanu crkvenu pobožnost. Riječ je o vjernicima koji svoju vjeru definiraju kroz hodočašćenje te pobožnost Mariji koja ih upravo ovdje vodi prema sakramentalnom životu, prema obraćenju, pokori i euharistiji. Euharistiji koja je ponajprije klanjanje i prigibanje koljena pred Isusom, raspetim i uskrslim - što se događa nakon riječi pretvorbe u svetoj Misi i prije same pričesti - a potom blagovanje Gospodinove žrtve te sjedinjenje s njime.

Što je to što ho-

dočasnike tjera na *potoke suza* dok se uspinju na Križevac, Brdo ukazanja ili pak dok čekaju pred ispovjedaonicom? Toliko imam osobnih svjedočanstava pojedinaца koji uopće nisu katolici, ali su došli ovdje po nečijem nagovoru i svjedočanstvu, a obliveni su suzama. Dolaze u ispovjedaonicu rasteretiti dušu, makar nisu katolici, makar žive u kojekakvim okolnostima, pritisnuti životom, grijehom koji je objektivna zbiljnost što pritišće dušu kao olovni uteg i vuče prema dolje. Dolaze i odlaze sa suzama radosnicama. Koja je tu sila posrijedi, isključimo li nadnarav, milost, zahvat samoga Neba u čovjekovo biće? Bog se ne da tako lako ugušiti u čovjekovu srcu i zato je Međugorje za nebrojene zavičaj duha i srca.

Dojmljivi su i redovito potresni prizori koji se odvijaju ovdje subotom uvečer, nakon večernje svete Mise. Nakon tjelesne okrjepe svi hrle na večernje klanjanje Presvetom, slijevaju se odasvud prema crkvi i ostaju dugo u noć u klanjanju pred Presvetim. Nikako i nikad im dosta molitve! Ne zanima njih nikakav večernji 'provod', na hodočašću su zbog srca i duše, zbog nutarnjeg mira i susreta s Gospodinom i njegovom Majkom. Žele do kraja kakvosno ispuniti i osmisлити svoje hodočašće. S Gospodinom, to svi znaju, susresti se može samo u molitvi i preko molitve, koja je u konačnici biti jedno s Gospodinom u Duhu.

Vrijeme milosti i spasa

Nakon minulih 26 godina izlišno je ponavljati ili naglašavati kako ni jedno drugo veliko svjetsko molitveno mjesto ili svetište nema toliko molitvenih skupina diljem cijeloga svijeta, toliko tiskana građiva, molitvenika, spisa, časopisa, nositelja zvuka ili slike kao upravo Međugorje. Sve je to plod usmene promidžbe, svjedočanstva Gospodinovim Duhom zahvaćenih, obraćenih i preobraženih života, pri čemu je Marija gotovo uvijek ona pozorna i brižna Majka iz Kane Galilejske koja budnim majčinskim okom prati i vidi potrebu svoje djece, povjerenе joj na Golgoti od samoga Raspetoga. Stoga je ovo vrijeme milosti i spasa. Zato trebamo svi, prema Apostolovim riječima, *iskupljivati vrijeme*, tj. utiskivati svoje vremenu Kristov pečat, novu kakvoću, podariti vremenu u kome živimo vjerski biljeg. Marija je na tome putu oduvijek *Hodegetria* - Putokaz i Pratiteljica. Za to joj dugujemo trajnu zahvalnost.

TRAŽITI BOŽJU VOLJU

fra Ljubo Kurtović

Naša nebeska Majka, Kraljica Mira, ne prestaje nas pozivati, ne prestaje moliti za nas i s nama kako bismo otkrili i živjeli Božju volju u svom životu. A to ne možemo - otkriti i živjeti Božju volju u svome životu - bez pomoći Duha Svetoga. Zato nas poziva da s njom molimo Duha Svetoga kako bismo se obukli u snagu i silu odozgo, u snagu koja dolazi od Boga. Majka je bila postojana u molitvi s apostolima iščekujući ispunjenje Isusova obećanja, Duha Svetoga. Ona je puna milosti i zaručnica Duha Svetoga. Ona najbolje zna tajanstvenu snagu Duha Svetoga i zbog toga zna kako nam je Njegova snaga potrebna i danas.

Mi smo u sakramentu krštenja i krizme primili Duha Svetoga. Ipak se čini kao da su oko nas prisutni svi drugi duhovi, samo ne Duh Sveti. Zbog toga je Gospin majčinski poziv ozbiljan, itekako potreban svakom srcu, obitelji i ovome svijetu.

U svakom čovjeku postoje vrata otvorena nebu

Potrebna nam je otvorenost i spremnost kako bismo zamijetili poticaje Duha Svetoga. Taj stav najbolje možemo naučiti od Presvete Djevice. Nikada ne bi postala Majka Gospodinova da nije najprije postala „službenica Gospodnja“. Ona ne postavlja nikakva nepotrebna pitanja o tome koji put izabrati. Ona zna da Božji put jest i njezin put. Adrienne von Speyr piše: „Za kršćanina koji se želi istaknuti pred Bogom postoji uvijek opasnost da na vlastitu ruku pokuša napraviti velike stvari. To ne vodi daleko. Rast se događa kada se bez pridržaja stavimo na raspolaganje Božjoj volji koja nam je nepoznata. Jedino takvim stavom postizemo otvorenost. Pred Bogom ne biramo nešto posebno nego poslušnost i ništa više.“

Kada Bog govori, On želi da ga čovjek čuje i razumije. U svakom čovjeku postoje vrata koja su otvorena nebu. U nama postoji unutarnja sklonost ili privlačnost pre-

ma Božjoj volji. Što čovjek bolje poznaje sebe, pogotovo Boga, to lakše razlikuje plodove svojega egoizma od onoga što dolazi iz dubljeg područja, gdje prebiva Bog. Budući da je Bog „Bog mira“, Njegova nas volja redovito vodi u dublji mir. Naša sebičnost, naprotiv, vodi nas u razočaranje i prazninu. Ako osjećamo dublji mir - nakon što smo prihvatili nutarnju sklonost ili privlačnost - smijemo vjerovati da smo Bogu rekli *da*. Često svatko od nas unaprijed zna hoće li nam neko naše djelovanje dati mir ili nemir.

Poticaje Duha Svetoga opažamo u svome srcu

Redovničko ili svećeničko zvanje tipičan je primjer za nutarnju sklonost ili privlačnost koja dolazi od Boga. Mnogi se pitaju: Kako ću znati jesam li pozvan? To se ne događa tako da čujemo glas s neba koji nam govori što trebamo činiti, nego tako što nutarnja sigurnost o Božjem pozivu biva u nama sve veća. Ta se sigurnost potvrđuje nutarnjim mirom koji iskusimo. Do nutarnjeg mira se ne dolazi bez snažne nutarnje pobune i duge otvorene borbe u nama dok napokon ne popustimo pred Bogom.

Osluškiivati Duha koji govori iznutra nešto je posve drugo nego obdržavati neka pravila ili vršiti svoju dužnost. U srcu čovjeka prebiva Duh Sveti i tu opažamo njegove poticaje. Duh

Osluškiivati Duha koji govori iznutra nešto je posve drugo nego obdržavati neka pravila ili vršiti svoju dužnost. U srcu čovjeka prebiva Duh Sveti i tu opažamo njegove poticaje. Duh Sveti ima svoje planove i razotkriva nam ih samo onda kada smo strpljivi.

Sveti ima svoje planove i razotkriva nam ih samo onda kada smo strpljivi. Možda nema boljeg i učinkovitijeg načina da se sebi umre nego baš kroz tu strpljivost. Zemaljski čovjek želi znati što će se dogoditi. Želi predviđati, određivati, planirati. Ne postoje nikakve granice njegovom nagonu. No, ako umjesto toga strpljivo slušamo ono što Duh govori našem srcu, na pravom smo putu da starog čovjeka u sebi pošaljemo u sigurnu smrt.

Jedino Duh Sveti može prosvijetliti naša srca

Jedino je molitva put do iskustva snage Duha Svetoga. Prvo što bismo trebali učiti

Djeвица Marija, koja je s nama već dvadeset šest godina, neprestano je živjela pogleda uprta u Boga i srca okrenuta Bogu. Snagom Duha Svetoga začela je Isusa i taj isti Duh ju je vodio cijeli život. Snagom toga istog Duha nama dolazi i po njoj nam Bog daruje svoje milosti. Pomožimo našoj nebeskoj Majci Mariji kako bi ona nama mogla pomoći.

jest obratiti se. A to znači uvijek iznova u molitvi stati pred Boga, priznati svoje grijehe, opraštati drugima, odreći se svega što nas sputava da ne prihvatimo Božju volju, odreći se svih idola, navezanosti i svojih krivih slika o Bogu. Obratiti se znači prihvatiti Boga za gospodara svoga života, dopustiti da bude onako kako On želi. Jedino Duh Sveti može prosvijetliti naša srca kako bismo pronašli Božju volju i živjeli u Njegovoj volji. Onog trenutka kad se odrečemo svoje volje, svojih planova, svojih namjera i nakana, možemo početi moliti za Božji plan, za Božje nakane u našem životu. Kad se odrečemo svojih planova, mi se zapravo odvezujemo i bivamo slobodni, postajemo sposobni prihvatiti Božju volju. Zato Isus kaže: „Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi!“ (Lk 9, 23). Biti Isusov učenik ne znači od Isusa primati neke informacije, neku školsku diplomu; biti Isusov učenik znači biti onaj koji može primati Isusovu milost i snagu, Njegova čudesa i Njegovo kraljevstvo. Učenik je onaj koji postaje kao učitelj. Zato je Isus mogao reći da će oni koji njemu vjeruju činiti ista djela koja on čini, pa i veća od tih (usp. 14, 12).

U traženju Božje volje na putu svetosti potrebno je zahvaljivati Bogu za svaki trenutak života, dobar ili težak. Prihvaćati sve što se događa u našem životu znači ući u volju Božju i tada dobivati Njegove snage da pobjeđujemo zlo u koje smo ušli. Božju volju ćemo prepoznati uvijek tamo gdje se u molitvi približavamo Bogu, a s druge strane promatramo gdje nam to Bog otvara putove u život, rad i zvanje, a gdje nam ih zatvara. Ako se neprestano predajemo Božjoj volji tada će nam Bog zatvoriti one putove i vrata na koja ne želi da idemo, a otvarat će nam ona na koja želi da idemo. Vrlo rijetko nekoga Bog vodi tako da mu iznutra govori kamo treba poći. Ne u psihi,

u mašti ili osjećajima, nego u dubini duše, tamo gdje prebiva Bog u nama, Duh Sveti nas nadahnjuje, prosvjetljuje i vodi.

Marija nam dolazi snagom Duha

Za onoga tko bira volju Božju nika da ništa nije izgubljeno. Kako bih mogao izgubiti nešto zato što biram Boga, koji je sve? Moja sebična volja i moja zemaljska ljubav stvarnosti su koje sve čine malenim i skućenim. Što se prije oslobodim vlastitih želja, to prije počinjem dobivati udjela u Božjoj beskonačnosti. To možemo jasno iskusiti. Božja volja koja obuhvaća sve, cijeli svemir, može poprimiti malene razmjere. Pomišljamo na euharistiju. Boga možemo susresti u velikim i veličanstvenim Njegovim djelima prirode, ali ga mnogo više susrećemo u maloj hostiji. U tom komadiću kruha skupljena je sva Njegova prisutnost. Tako je i s Božjom voljom. Kad obavljam male, neznatne poslove koje mi Bog povjerava upravo sada, živim u Njegovoj volji. Što svjesnije živim taj trenutak, to više sam jedno s Božjom voljom. Jedino je čovjek sposoban shvatiti da može ostvariti svoj san samo ako bude posve prisutan u malome i nevažnome, u onome što svakoga trenutka treba činiti. Božju bezgraničnost susrećemo samo u trenutku. Često istovremeno živimo i u prošlosti i u budućnosti, zbog čega osjećamo nutarnju podijeljenost koja je i glavni razlog našeg umora.

Djeвица Marija, koja je s nama već dvadeset šest godina, neprestano je živjela pogleda uprta u Boga i srca okrenuta Bogu. Snagom Duha Svetoga začela je Isusa i taj isti Duh ju je vodio cijeli život. Snagom toga istog Duha nama dolazi i po njoj nam Bog daruje svoje milosti. Pomožimo našoj nebeskoj Majci Mariji kako bi ona nama mogla pomoći.

MJESTO GDJE JE NEBO DODIRNULO ZEMLJU

Priredili Huanita Dragičević i Krešimir Šego

Navršava se dvadeset šest godina od onoga dana kad su djeca u Bijakovićima, župa Međugorje, posvjedočila kako im se ukazuje Blažena Djevica Marija. Riječ je o razdoblju koje je snažno obilježilo posljednja dva desetljeća dvadesetoga stoljeća i jednako tako daje pečat molitve, obnove i obraćenja početku ovoga tisućljeća.

Premda su događaji izazivali nedoumice, dvojbe pa i protimbe, župa Međugorje postala je susretništem onih koji traže Boga - iz cijeloga svijeta. Župna crkva, Križevac i Brdo ukazanja mjesta su na kojima se obnavlja nada i počinje smjelije koraćanje k Isusu, na što Kraljica Mira neumorno poziva u svojim porukama.

Podsjetimo se, sve je započelo na Ivan dan 24. lipnja 1981. za popodnevnih šest sati Ivanke Ivanković i Mirjane Dragičević makadamskom cestom, kada je Ivanka malo dalje od puta ugledala Ženu s djetetom u naručju i uzviknula: *Eno Gospe!*

Što je Mirjana mogla uzvratiti nego: *Kakva Gospa! Otkud će se nama ukazati Gospa!?* Otrčale su kući i sve ispričale te se ponovno, s drugom djecom, vratile na isto mjesto, a sad su svi vidjeli Gospu. Već sutradan njih šestero, u isto vrijeme kao i prethodnog dana, neustrašivo je, preko kamena i kroz draču, potrčalo Gospi. Molili su s njom, razgovarali, pitali... Od toga dana - svjedoče vidioci - Kraljica Mira im se ukazuje svaki dan; od toga dana Bijakovići i Međugorje upisani su na zemljovidu svijeta kao *mjesta gdje je Nebo dodirnilo zemlju.*

Ivanka Ivanković-Elez
BDM MI JE REKLA:
“PLANOVE KOJE JE
IMAO MOJ SIN I JA,
TI SI SVIM SRCEM
PRIHVATILA I IZVRŠILA”

Opоследnjem redovitom ukazanju Ivanka je, uz ostalo, napisala i ovo: «Gospa me je pitala što bih željela. A ja sam je zamolila da vidim svoju zemaljsku majku. Gospa se je nasmiješila i kimnula glavom. Tada se odjednom stvorila moja mama. Bila je nasmijana. Gospa mi je rekla da ustanem. Ja sam ustala. Mama me je zagrlila, poljubila i rekla: ‘Sine, tako sam ponosna na tebe!’ Mama me je poljubila i nestala. Nakon toga Blažena Djevica Marija mi je rekla ovo:

‘Drago moje dijete, danas je naš zadnji sastanak. Ne budi žalosna, jer ću ti dolaziti na svaku godišnjicu osim ove. Dijete moje, nemoj pomisliti da si nešto pogriješila, te ti zbog toga ne ću više dolaziti. Ne, nisi! Planove koje je imao moj Sin i ja, ti si prihvatila svim srcem i izvršila. Budi sretna, jer ja sam tvoja Majka koja te ljubi svim srcem. Ivanka, hvala ti što si se odazvala pozivu moga Sina i bila ustrajna i vazda uz njega ostala dokle je on to od tebe tražio. Dijete, reci prijateljima da smo moj Sin i ja uvijek uz njih kada nas traže i zovu. Ovo što sam ti govorila ovih godina i o TAJNA-MI još ne ćeš nikomu reći dok ti ja ne kažem. Ivanka, milosti koje si dobila ti i tvoja braća nije dobio nitko do sada!’

Nakon tih riječi Gospu sam zapitala mogu li je poljubiti. Ona je samo kimnula glavom. Poljubila sam je. Zamolila sam je za blagoslov. Blagoslovila me je, nasmijala se i rekla: ‘Pođi u miru Božjem!’ Polako je odlazila, s njom su otišla i dva anđela. Blažena Djevica Marija je bila jako vesela.»

Mirjana Dragičević-Soldo MOLITE ZA NEVJERNIKE NA GOSPIN NAČIN

Mirjana, 25. prosinca 1982. Gospa vam je povjerila posljednju, 10. tajnu i kazala da se više ne će ukazivati svakodnevno.

Rekla bih da je to za mene bio najteži dan u životu. Vidjeti Gospu svaki dan i odjednom ti ona kaže kako ne će više biti s tobom svakodnevno, za mene je bilo nevjerojatno. Ja sam mislila da možda to i ne će, ne može biti tako, pa sam dugo plakala i molila. Sutradan, u isto vrijeme kad sam imala svakidašnja ukazanja, opet sam klečala, molila i čekala, a tako je bilo još i nekoliko sljedećih dana, sve dok mi Bog kroz molitvu nije dao snagu shvatiti da je to plan Božji i da to tako mora biti. I samo ta moja molitva dala mi je snagu nastaviti dalje.

Od 2. kolovoza 1987. svakog drugog u mjesecu u sebi čujete Gospin glas, ponekad je i vidite i s njom molite za nevjernike, ljude koji nisu upoznali ljubav Božju.

Da, jer mi kažemo nevjernici, a Gospa uvijek kaže 'oni koji još nisu upoznali ljubav Božju'. I svakog drugog u mjesecu molim za te ljude, jer Gospa kaže da ih mi možemo promijeniti našom molitvom i

našim primjerom. Ona traži da mi u svoje svakidašnje molitve stavimo na prvo mjesto molitvu za nevjernike, jer ona stalno ponavlja da većina ružnih stvari koje se danas događaju u svijetu - ratovi, razvodi, droga, abortusi - da sve to dolazi od nevjernika. I ona kaže: »Djeco moja, kad molite za njih vi molite za se i za svoju budućnost.« Ona od nas traži primjer, a ne traži priču. Ona traži da mi svojim životom pričamo, kako bi nevjernici mogli vidjeti u nama Boga i ljubav Božju. Zato je meni dala tu misiju ovim ukazanjima drugoga u mjesecu - molitvu za nevjernike.

Možete li nam opisati susret s Gospom?

To je jako teško reći, prenijeti sve te osjećaje. Kazala bih to jednim primjerom: Ja sam majka dviju djevojčica i, kao svaka normalna majka, dala bih svoj život za njih, ali kad sam s Gospom nitko, pa ni one, ne postoji. U meni postoji samo želja da me Gospa povede sa sobom. Kad Gospa ode, kad shvatim da je ona otišla a da sam ja ostala, to je za mene jako bolno i moram biti sama barem sat-dva da u molitvi dobijem snagu nastaviti dalje. Biti s Gospom isto je kao biti u raj.

Kako doživljavate to da je Gospa upravo vas izabrala da prenosite njezine poruke?

To je velika odgovornost. Uvijek bih željela i stalno za to molim da budem dostojna toga što Gospa od mene traži, da budem dostojan svjedok njezinih poruka. Pogrešno je mišljenje da je nas šestero vidjelaca izabrano jer smo nešto posebno. Kao što sam i prije govorila, za Gospu nema povlaštenih. Shvatila sam da me je izabrala da bi preko mene rekla poruke, ali je izabrala i sve one koji su prihvatili te poruke. Njoj trebaju apostoli koji su važni jednako kao i vidioci. Što bih ja radila s porukama da ona nije dovela ljude kojima ću te poruke prenositi i koji će ih istodobno dalje širiti. Znači, ne osjećam se povlaštenom, ne osjećam se većom ni važnijom. Osjećam se samo odgovornijom.

Marija Pavlović-Lunetti: POČNIMO SE OBRAĆATI

U jednoj od poruka Gospa je kazala kako je cilj njezina dolaska na zemlju da svatko od nas bude sretan ovdje na zemlji i kasnije s njom u raj.

Sigurno da to Gospa želi i tomu nas uči preko poruka koje daje svakog 25. u mjesecu. Iako teolozi kažu kako su te poruke jednostavne, ako ih živimo, njima postižemo ono što Gospa želi.

Kada Gospa kaže npr. postite, molite, teško je ponekad kleknuti na koljena i reći: Bože, evo u poniznosti ti se dajem, dajem ti ovo svoje vrijeme. Gospa kaže u jednoj poruci: »Neka vam Isus postane najbolji prijatelj.« Kada je Gospa od nas tražila 3 sata osobne molitve, rekli smo: "Da to nije možda previše?" Gospa nam je tada rekla da ne gledamo na sat kada nam dođe drag prijatelj, znači da ne žalimo to vrijeme. Isto se odnosi na Isusa, koji je naš najbolji prijatelj. Tako smo shvatili i vidjeli da nas Gospa sve ovo vrijeme uči da preko molitve, preko našega osobnog isku-

stva i preko poruka koje daje, preko odricanja i posta te odluke za svetost - stvaramo raj na zemlji. Ako stavimo Boga na prvo mjesto u našem životu, sigurno će nas Bog blagoslivljati, ne samo našu molitvu, ne samo naš posao, već i naš odnos s ljudima i Bogom.

Svi smo mi grješnici i zato nas je Gospa pozvala na ispovijed. Sjećam se prvih dana ukazanja kad je Gospa rekla da će se ukazati blizu naših kuća, u polju - mi smo molili kronicu i ona je zaista došla. Kad je bilo to ukazanje, rekla nam je da je svi možemo dodirnuti. Nismo mogli vjerovati, jer smo samo nas šestero mogli Gospu vidjeti,

a drugi ne. Pitali smo kako će je drugi dodirnuti, a ona je odgovorila da uzmemo njihove ruke i približimo ih njoj. Tako je i bilo, svi su dodirnuli Gospu. Svi nazočni su nešto osjetili. Nekima je bilo hladno, nekima vruće, neki su osjetili miris ruža, kroz neke je prostrujala neka struja i svi su vjerovali u njezinu prisutnost. U tom momentu mi smo vidjeli kako su na Gospinoj haljini ostajale mrlje. U jednom trenutku smo počeli plakati i pitali smo je zašto joj je haljina tako prljava. Gospa nam je rekla da su to naši grijesi koje nismo ispovjedili. Tada nas je prvi put pozvala na ispovijed. Svi moramo biti svjesni svojih grijeha, obraćati se i željeti preko svoga života biti ispružene Isusove i Gospine ruke u ovom nemirnom svijetu. To govorim osobito danas, kada je mnogo nemira u svijetu, atentata, ratova... Gospa kaže: »Neka mir započne u vašim srcima, a pravi mir dolazi samo od Boga, preko molitve.«

Počnimo se obraćati. Ako smo se odlučili na svetost, na obraćenje, svaki dan to moramo činiti sve više i više.

Vicka Ivanković-Mijatović SVI LJUDI SU GOSPINA DJECA

Vicka, kažite nam koje su glavne Gospine poruke.

Nikada nije dosta ili previše ponavljati Gospine poruke. Gospine glavne poruke su **molitva, obraćenje, post, pokora i mir**. Kad Gospa kaže da molimo, ona ne traži da molimo samo riječima. Ona traži da iz dana u dan otvaramo svoje srce da bi nam **molitva** zaista bila radost. Gospa je to objasnila jednim divnim primjerom. Ona kaže: Svi vi u svojim obiteljima imate jednu posudu cvijeća. Ako svaki dan u tu posudu stavljate dvije-tri kapi vode, vidjet ćete kako cvijeće raste, razvija se i na kraju uzraste lijepa ruža.» Tako je i s našim srcem: Ako svaki dan u svoje srce stavimo dvije-tri kapi - riječi - molitve, ono raste i razvija se kao i onaj cvijet. No, ako dva-tri dana u onu posudu ne stavljamo kapi vode, vidjet ćemo kako nestaje kao da nikada nije postojalo. Gospa kaže da i mi tako, mnogo puta, kad dođe vrijeme molitvi kažemo: Ma ne mogu danas moliti, umoran sam, sutra ću, i tako dođe sutra, i prekосуtra... Ako ne molimo, u naše srce ulazi ono s loše strane. Gospa kaže: «Kako god jedan cvijet ne može bez vode, tako i mi ne možemo bez milosti Božje.» Molitva srca nikad se ne može naučiti studirajući, molitvu srca možemo jedino živjeti, iz dana u dan ići korak naprijed.

Kad Gospa preporuča **post**, ona ne traži od bolesnih da poste o kruhu i vodi, nego da se odriču nečega što im je najdraže, a osobe koje su zdrave i kažu da ne mogu postiti jer ih boli glava i manta im se, nemaju čvrstu volju. Gospa kaže da ako mi postimo iz ljubavi prema Isusu i njoj, onda ne će biti nikakvih problema, jer jedino što nam nedostaje jest čvrsta volja.

Kad je riječ o **miru**, Gospa je sama kazala: «Ja sam Kraljica Mira i došla sam da donesem mir.» Ali ona nije došla samo da donese mir u svijetu, nego je došla da najprije donese mir u naša srca, mir u naše obitelji. Kad budemo imali taj mir, tek tada možemo moliti za mir u svijetu.

Dalje, Gospa nas poziva na potpuno **obraćenje**. Ona kaže da svi mi, kad se nalazimo u problemima, nevoljama i poteškoćama, uvijek mislimo da su ona i Isus daleko od nas, što nije istina. Mi trebamo otvoriti svoja srca da bismo mogli spoznati koliko nas Gospa ljubi. Na poseban način ističe da sv. Misu stavimo na prvo mjesto i da je to najvažniji i najsvetiji trenutak, jer tada Isus dolazi živ i mi ga primamo u naša srca. Treba se, u molitvi, pripremiti da bismo Isusa što dostojnije i s ljubavlju mogli primiti.

Što vas najviše zadivljuje kod Gospe?

Ne bih mogla nešto izdvajati jer me svaki susret s Gospom tako zadivi kao da je prvi put. Nikada ne tražim nešto posebno. Ali ako već govorimo o nekim detaljima, onda mogu reći da je veličanstveno vidjeti Gospu za Božić kad se pojavi s malim Isusom u naručju. Prije nekoliko godina došla je s «velikim» Isusom na Veliki petak. Bio je sav u ranama, u poderanoj odjeći i s trnovom krunom na glavi. Gospa je kazala: «Došla sam da vidite koliko je Isus trpio za sve nas», tako da smo ga vidjeli kad je bio mali i u trenutcima trpljenja, odnosno umiranja. Ovo izdvajam stoga što se radi o Isusu, a što se tiče Gospe ne bih mogla ništa izdvojiti, jer je cijelo njezino ukazivanje jednostavno veličanstveno.

Opišite nam izgled i raspoloženje Kraljice Mira?

Svaki put prije nego Gospa dođe, tri puta vidimo svjetlost, što je znak da dolazi. Kad se ukaže, vidimo je u svojoj haljini, ima bijeli veo, na glavi krunu od zvijezda, oči su joj plave, kosa crna, jagodice rumene, a lebdi u zraku na sivom oblaku, dakle ne staje na zemlju. A kad su veće svečanosti, npr. za Uskrs, za Božić ili za Gospin rođendan,

na sebi ima haljinu od zlata.

Je li Gospa žena iz daleke prošlosti ili iz našega vremena?

Ja je doživljam kao osobu iz našeg vremena, kao da živi u ovom vremenu.

Što vas se najsnažnije doimlje za vrijeme ukazanja?

Možda to što imaš osjećaj da više nisi na zemlji, kao da lebdiš u zraku.

Vicka, Vama je Gospa ispričala svoj život. Možete li nešto reći o njezinu životu?

Gospa mi je ispričala cijeli svoj život, od rođenja do svoga uznesenja. Trenutno ne bih mogla ništa kazati o tome, jer mi to nije odobreno. Cijeli Gospin životopis ispisan je u tri bilježnice, u koje sam zapisivala ono što mi je Gospa govorila. Nekad bih napisala jednu stranicu, nekad dvije, a nekad samo pola stranice, ovisno o tome koliko bih mogla upamtiti.

Vi gotovo svakodnevno svjedočite Gospinu poruku. Što preporučuješ ljudima u našoj župi i hodočasnicima?

Ja od sebe ne preporučujem ništa, ništa iz svoje glave. Preporučam Gospinu poruku, a svoje ništa. Uvijek kada s nekim razgovaram, istaknem što je moj savjet, upozorim da je to moje a ne Gospino, da ne bi bilo zabune. Ono što Gospa kaže, ja istaknem. Ipak, ljudi često to krivo prenesu. Ja nemam potrebe govoriti svoje kad imam ono što je važnije, što nam se svima kaže.

Gospine poruke koje daje 25-og u mjesecu, uvijek počinju s «Draga djeco!» Tko su njena djeca, vidioci ili svi ljudi?

Svi. Svi mi koji želimo prihvatiti Gospinu poruku. Svi smo mi njezina djeca. Kad nama daje poruku, daje je za cijeli svijet, za svakoga tko želi biti Gospino dijete.

I mi, vidioci, smo sigurno s nekim pogriješcima, nitko nema savršenstvo. Najvažnije je kad se čovjek želi mijenjati, ići naprijed, pomagati drugom. Najvažnije je živjeti Gospinu poruku. Ako je ja ne ću živjeti, što ću onda govoriti drugima? Kad želiš živjeti Gospinu poruku, kad se želiš mijenjati, kad to gradiš u svome srcu, onda možeš i drugima govoriti. Dok god ništa ne poduzimaš, možeš slobodno šutjeti.

Ivan Dragičević: NAJLJEPŠI NAČIN SUSRESTI SE S GOSPOM JEST PRETHODNA DUHOVNA PRIPREMA

Vi ste primili devet tajni i ne znate kada će vam Gospa povjeriti desetu, posljednju tajnu. Da vam sutra Gospa povjeri desetu tajnu, što znači prestane se svakodnevno ukazivati, bi li vam to bilo teško prihvatiti?

Da, imam devet tajni i ne znam kada ću dobiti desetu, posljednju. Ne mogu ništa predviđati. Mnogi me pitaju vidim li na Gospi kada bi se to moglo dogoditi, ali zaista o tome ne mogu ništa reći jer ne znam ništa. Sigurno je važno naglasiti da sam dvadeset pet godina s Gospom. Zamislite da u tih dvadeset pet godina recimo samo po jednu minutu dnevno provedete s njom, koliko je to provedenog divnog vremena s Majkom u njezinu okrilju, pod nje-

zinim plaštem, u isto vrijeme trudeći se živjeti ono na što nas ona zove. Slušajući druge vidiocima kojima su ukazanja prestala: Mirjanu, Jakova i Ivanku, i kako je njima bilo teško poslije posljednje, desete tajne, ponekad me strah na to i pomisliti. Ali, s druge strane, što god bude, kako god bude, to je volja Božja. Ja sam spreman i meni je važno činiti ono što Gospa od mene zahtijeva, zadaću koju dobivam od Gospe svaki dan što bolje ispuniti. Želim biti dobar instrument

u Božjim rukama i da moje poslanje uistinu bude izvršeno. To je moja želja. Često ljudima kažem, i da sutra ukazanja prestanu mogu se ponovno vratiti na početak, na 1981. godinu i iz onoga što sam zapisao mogu sve ponovno proživljavati i živjeti.

Što se Vama na Gospi najviše sviđa, je li to osmijeh ili nešto drugo?

Najviše što me dira u svakom susretu s njom jest ljubav. Toliko je velika ljubav Majke koja nas tako voli, koliko nam se želi približiti. Recimo, kada nam daje poruke, ona ih toliko želi pojednostaviti samo da bismo ih mi mogli bolje razumjeti. Zbog toga u njezinim porukama nema nečega teološkoga ili nečega kompliciranoga da ih ne bismo mogli razumjeti ili po njima živjeti. Majka se želi približiti i prilagoditi djeci. Ljubav Majke uistinu fascinira. Zatim njezin osmijeh. Kada sam u kapelici, a to je svaki dan, ljudi su uvijek oko mene i tada se najviše vidi ta njezina ljubav. Vidi se koliko nas voli i koliko nas želi voditi k svomu Sinu Isusu Kristu.

Drugo što je znakovito jest njezin pogled prema svima nama za vrijeme ukazanja. Njezine su oči pune ljubavi - kao da će od sreće zaplakati. Želi nas sve zagrliti i poljubiti.

Jakov Čolo: AKO IMAMO BOGA, IMAMO SVE

Najmlađi ste među vidiocima, 1981. imali ste samo 10 godina. Kako ste sve to doživljavali?

Bio sam kao i svako druge dijete. Tako sam i nastao živjeti, samo s nečim većim što sam dobio u životu, a to je bio Bog u mom srcu. To je ono što bismo svi trebali imati. Ako imamo Boga, imamo sve. Imamo vjeru. Znamo koji ćemo put izabrati, znamo što je dobro a što loše. Kada sam prvi put vidio Gospu, odmah sam u svome srcu shvatio da za mene počinje novi život. U početku nije bilo lako. Kad nas je Gospa pozvala da živimo njezine poruke, ja nisam znao niti što neke od njih znače. Moliti tri krunice, a nikada prije nisam toliko molio; moliti za mir, a ja uvijek mislio da mi imamo mir, zapravo nisam znao što je nemir. Postiti, obratiti se... nisam ni slutio što znači obratiti se. Ali je uistinu važno ono što Gospa kaže: »Draga djeco, otvorite vaša srca, ostalo ću ja sama učiniti.« Uistinu je tako! Trebamo se predati Gospi i ona će nas voditi u našem životu. Ona će nam pokazati kako živjeti njezine poruke. Pomoći će nam u svemu, samo mi trebamo biti spremni. Trebamo reći svoj 'da' Gospi.

Kako je u tim trenucima postupala vaša majka, budući da ste sin jedinac?

Ispočetka, kad sam rekao da sam vidio Gospu, moram priznati da reakcije i nisu bile tako dobre, jer to je za njih bilo uzimati Božje ime uzalud... Kad je mama vidjela moje promjene, jer je znala kakav sam do tada bio, počela je vjerovati. A mama kao i svaka mama, uvi-

je se brine. Znaete da je ispocetka bilo poteškoća i s policijom. Roditelji su se uvijek brinuli da nam se ne dogodi nešto loše. Hvala Bogu, uvijek su nas podržavali i štitali, kao i naši župljani. Zaista svima moram reći jedno veliko 'hvala'.

Vama i Vicki Gospa je pokazala raj. Kako je to izgledalo? Kakav je osjećaj gledati raj?

Svima, prije svega, kažem da raj uistinu ne možemo opisati. Jest, Vicki i meni Gospa je pokazala raj. Mi jesmo vidjeli taj beskonačni prostor. Vidjeli smo jedno posebno svjetlo koje ovdje na zemlji nikada nisam vidio niti doživio. Vidjeli smo dosta ljudi koji su molili u raju. Ono što je meni ostalo u sjećanju i što ja mislim da je raj, jesu mir i radost koji se tu osjećaju. Tada sam imao jedanaest godina i možete zamisliti moje iznenađenje kada je Gospa rekla da će nas povesti u raj. Tada sam pomislio da je to kraj, da ću umrijeti. Kada kao dječak razmišljaš o smrti, misliš kako je to ružna stvar; kad si dijete, ne razmi-

šljaš o smrti kao odrastao čovjek, kao ja sada. Dakle, ja sam mislio da ću umrijeti, pa sam Gospi rekao: »Gospe, uzmi ti Vicku, ja sam sâm kod mame.« Nakon toga sam dugo molio da bih mogao razumjeti raj. I mogu vam kazati da raj nije ono što mi vidimo očima. Raj je ono što imamo u našem srcu. U jedno sam siguran - ako mi ovdje na zemlji uistinu živimo s Bogom i ako nam je On na prvom mjestu, onda već imamo raj u svojim srcima. Uvijek se ljudi pitaju i možda je to jedno od prvih pitanja koje mi hodočasnici postavljaju: »Kakav je raj?« Ja mislim da bi se uvijek, u svakom trenutku našega života, trebali pitati: »Jesmo li spremni za raj?«, »Jesam li ja sada, ako me Bog pozove, spreman za raj?« Mislim da su to najvažnija pitanja.

Od 1998. Gospa vam se ukazuje jedanput godišnje, na Božić. Što biste nam preporučili da se na pravi način pripremimo za Božić?

Mnogi pitaju kako je kad Gospa dođe s malim Isusom, kakav je on. Kada Gospa dođe s Isusom, on je uvijek prekriven njezinim plaštem, ali ja ne mislim na to da otkrijem Isusa, da ga vidim otkrivena, već zapravo tražim smisao i poruku onoga što mi Gospa hoće reći. Shvaćam da Gospa na taj dan hoće kazati meni i svima nama da se Isus rodio, da se ponovno rađa i da nam Gospa želi dati Isusa da se on ponovno rodi u svakom našem srcu. Mislim da nitko nema takve milosti kao mi ovdje u Međugorju. Gospa nam svakodnevno dolazi. Kolike nam milosti samo Bog daje! On dopušta da je Gospa tolike godine s nama, a mi još uvijek ne shvaćamo kolike milosti imamo. Ono što bih svima želio poručiti jest da otvorimo svoja srca kako bi se Isus rodio u svima nama i da nastavimo živjeti s Njim.

GOSPA TRAŽI ISPOVIJED DA BI NAS POVJERILA BOŽJEM MILOSRĐU

Mons. Bernardo Cazzaro, nadbiskup u miru nadbiskupije Puerto Montt (Čile) najveći dio svog života proveo je kao misionar u Čileu. Napustivši aktivnu biskupsku službu vratio se u rodnu Italiju da bi pomagao kao duhovni savjetnik i ispovjednik u marijanskom svetištu Monte Berico. U svibnju 2007., za vrijeme hodočašća u Međugorje s jednom skupinom iz provincije Vittorio Veneto, u razgovoru s Lidijom Paris izrazio je svoje dojmove o Međugorju.

Monsinjore, ovo je vaš prvi dolazak u Međugorje. Zašto ste došli?

Da, ovo mi je prvi dolazak. Na hodočašće me pozvala skupina hodočasnika koji dolaze većinom iz provincije Vittorio Veneto. Još dok sam bio u Čileu čuo sam za Međugorje, ali vrlo malo. Čile je na drugom kraju svijeta, daleko. Kad sam se vratio u Italiju služao sam Radio Mariju koji govori o međugorskim porukama. Želio sam Međugorje upoznati neposredno, a ne samo kroz ono što govore drugi. Prihvatio sam poziv i sad mi je drago što sam došao. U Međugorju

ostajemo puna četiri dana, što je dosta kratko. Sudjelujemo u lijepim zajedničkim događanjima, ali bih osobno volio biti i sam, razmatrati, osobno okusiti ove događaje. No, kad je čovjek sa skupinom tada slijedi zajednički program.

Vaš prvi dojam?

Prvi dojam je doista lijep, pozitivan, vidim da je istina ono što sam čuo, našao sam čak i više od onog što sam očekivao. Ovdje sam našao velik broj molitvenih mjesta, osim samih mjesta ukazanja, mjesta na kojima je lako moliti, kamo ljudi idu, gdje se sastaju. Nisam imao pojma da je tako! Znao sam da ovdje postoje dva zvonika, crkva,

Kaže se: „Crkva treba priznati“. Što je ta Crkva? A što smo mi? Pa mi smo Crkva, mi smo već priznali!

a lijepa vam je crkva! Vrlo solidna! Drugo, iznenađuje broj ljudi koji ovamo dolaze. Toliki hodočasnici, tolika gorljivost, toliko srdačnosti među njima. Vidi se da je svaka skupina mala zajednica u pokretu, jedno srce, jedna duša, živo Evanđelje u tim trenutcima zajedničke molitve i svega što se zajedno poduzima. To me se jako dojmilo. Poruke se čitaju manje ili više, u kojima nema ništa novo, ali broj ljudi koji dolaze vidjeti, osjetiti, iskusiti, to je doista dojmljivo!

Jeste li susreli vidiocima?

Nisam se susreo s vidiocima, ne tražim razgovor s njima. Jučer sam bio na ukazanju kod Mirjane. Drago mi je da se događaju ukazanja. Ako se Gospa toliko ukazuje, zahvaljujem Bogu jer te karizme nisu za njih nego za nas. U biti, preko njih Gospa se ukazuje svima, govori svima. Meni je važno nešto drugo. Isus je rekao: „Blaženi oni koji ne vidješe a vjeruju.“ Osjećam mir jer znam što trebam učiniti s porukama koje mi dolaze iako ih ne čujem izravno od Gospe. Poruke preko časopisa i knjiga dopijevaju u cijeli svijet. Ne će svatko ići pro- vjeravati je li svaki događaj istinit ili nije!

Ova ukazanja prouzročila su molitveni pokret u cijelom svijetu.

Da, jer je to u skladu s ljudskom psihologijom. Ona traži novosti. Ako su te novosti lijepe, pokrenut će neke mehanizme, pa i obraćenje. Gospodin, koji nas je stvorio, zna da u nama postoji taj unutarnji mehanizam koji ide za onim što je novo, i sretni smo da su ove novosti ovdje vrlo lijepe! Mnogi ljudi su privučeni na taj način. Gospodin to koristi i to je dobro. Koristio je i čudesa jer ima ljudi koje može pokrenuti samo neko čudo!

Ukazanja sad traju već 26 godina.

Trajanje ovih ukazanja je zasebna tema. Za mene to nije problem. Ja ne tražim da mi Bog polaže račune. On će to od mene tražiti, a ne ja od njega! Ako se Gospodin želi ukazati dvaput, ili dvadeset, ili dvjesto puta, što bih ja trebao reći? Ja slušam. Ovo ovdje nije slika. Ovo je samo okvir. Slika je ono što nam Gospodin govori, ono što od nas hoće, koje probleme želi riješiti. To je slika. Želi nas promijeniti, želi promijeniti cijeli svijet, a budući da smo tvrdoglavi, Gospodin inzistira, polako nas odgaja preko ovih poruka koje su sve u biti odraz Evanđelja. Kad bismo više čitali Evanđelje, kad bismo više razmatrali Evanđelje, ne bi nam trebale poruke. Ali zaboravili smo Evanđelje, i

poruke nas na to podsjećaju. One ne govore ništa izvanredno; treba mijenjati svoje srce, Isus nam to govori već 2000 godina.

U povijesti privatnih objava postojali su slučajevi u kojima su ukazanja trajala tijekom cijelog života neke osobe, ali su ostala skrivena. Ovdje u Međugorju sve je postalo javno.

Gospodin ima svoje planove. Postoje karizme. Karizma je uvijek dana na korist Crkve, zajednice. Katkada je ta korist skrivena, no karizme nikad nisu strogo i apsolutno privatne. Njihov cilj je uvijek zajedničko dobro a ne samo osobno dobro. Ovdje su karizme svima pred očima, na otvorenom, podijeljene sa svima.

Pastoralni život župe?

Gospa je izabrala mjesto koje je s crkvenog gledišta organizirano. Izabrala je jednu župu, djelić Božjeg stada o kojem se brinu ovdašnji svećenici. Imate sreću što imate izvrsne oce franjevske, dakle ne samo jednu osobu nego zajednicu posvećenih. Gospa govori svim župama. Ono što ovdje kaže vrijedi za sve župe. One trebaju biti zajednice molitve, vjere i ljubavi. Samo, kad je zajednica veoma velika to je teško, jer se ljudi više ne poznaju. Međusobni osobni odnosi nisu više isti. U Latinskoj Americi, u Čileu gdje sam bio tolike godine, župu nazivamo „zajednicom zajednica“. To znači mnoge zajednice, po 25 ili 30 malih zajednica koje su kao grozd, a na čelu im je svećenik koji je u sjedištu župe, negdje u središtu. Župa je zajednica nekolicine zajednica, svaka ima svoju malu autonomiju, a svećenik ih sve vodi uz sudjelovanje laika, mnogih laika, između ostalog zato što nema dosta svećenika. Dakle, Gospa je izabrala župu da bi rekla da sve strukture Crkve trebaju biti u službi ljubavi, vjere, ne da budu fiksne pravne strukture nego poput ljestava koje pomažu da se čovjek uspe.

Kako postupaju Crkva kad želi priznati ili dati neku pravnu formu nekom mjestu gdje se događa nešto što privlači tolike hodočasnike, kao ovdje u Međugorju?

Crkva čini jako dobro postupajući kao što postupaju. Treba biti razborit. Kažem razborit ne zato što bi se demon mogao pokazati u obliku anđela svjetla, to znamo, to nam je rekao već sveti Pavao. Kažem iz jednog drugog razloga. Dat ću vam mali primjer: sudski proces. Sudski proces može jako dugo trajati. Sudac ne može presuditi sve dok nije čuo sve svjedoke. Jedni kažu jedno, drugi im protuslove, jedni op-

tužuju jedne, drugi optužuju druge... Ovdje se ne radi o procesu, ali to je usporedba koja mi se nameće. Sudac mora slušati. Kad su svi završili, tada proučavam i donosim presudu. U Fatimi su se nadnaravna ukazanja dogodila 1917. godine, a Crkva je dala potpuno zeleno svjetlo tek 1942, dakle nakon 25 godina. Ljudi su išli moliti, nastao je duhovni, vjerski pokret, ali se Crkva sve to vrijeme nije izjašnjavala. To ipak nije onemogućilo duhovnu korist. Dakle, kad idemo gledati i pitati: „Jesu li ova ukazanja, ovi fenomeni, božanskog podrijetla ili ne?“, to je razumljiva radoznalost. Ja ni u kom slučaju ne osuđujem taj način gledanja na stvari, ali pitam: Što je glavno? Glavno je nešto drugo: Plodovi koji proizlaze. Plodovi. Ako idem u voćnjak prepun stabala s lijepim, zrelim plodovima, ne gledam je li korijenje zdravo ili trulo. Vidim lijepe plodove, uzimam ih, jedem ih, nudim ih drugima. Ako su plodovi dobri, i korijenje će biti dobro, tako i Isus kaže. Kad kažemo „ja ne vjerujem“, i to razumijem, to je ljudski stav, ne može ga se osuđivati budući da nam Crkva ostavlja slobodu. Samo „vjerovanje“ moramo prihvatiti kao vjeru i točka. Ostalo su privatne stvari. Ne čeprkaj toliko po korijenju. Gledaj plodove, plodove obraćenja, poziv i sadržaj poruka. Sve su to evanđeoski sadržaji. Ne možeš odbaciti Evanđelje, pa i kad ti se nudi usitnjeno u obliku dječje „papice“, jer mi smo kao djeca, a Gospa nam u biti nudi dječju „papicu“. Postali smo djeca, treba nas ponovno evangelizirati. Gospa to kaže u jednom jednostavnom obliku kao mama, daje nam male ali dragocjene zalagajčiće da bismo probavili to Evanđelje koje smo čak zaboravili. To je važno. Pusti da Crkva ide polako, proučava, osnuje komisije, ispituje za i protiv, sve što hoće. Kaže se: „Crkva treba priznati“. Što je ta Crkva? A što smo mi? Pa mi smo Crkva, mi smo već priznali! Treba nam odgovorna hijerarhija zbog razboritosti, da ne radimo pogreške, da potvrdi sve ono dobro koje se čini. Kad idem jesti, ne idem gledati što rade u kuhinji. Dosta mi je da donesu dobar ručak za jelo, pojest ću, bit ću sretan, a što se kuhinje tiče, imam u njih povjerenja! Ne ću odbiti hranu zato što ne znam hoće li u kuhinji sve uraditi po higijenskim propisima! To su male usporedbe... Razumijem jadne biskupe. Koji put nam se nameću tolike poruke... a bude i gluposti, čak i tiskanih... u kojima vječno spasenje ovisi o tvojim djelima. Pa nemojte

UVIJEK ZAŠTO, RIJETKO HVALA

s. Dominika Anić

Naš svakidašnji život sazdan je od čuđenja, pitanja i zahvalnosti. Bilo da se radi o međuljudskim odnosima ili o poslu, uvijek se nađemo u situaciji da se pitamo: zašto je nešto takvo kakvo jest? Ili: zašto se baš meni to događa, ili: zašto su drugi takvi, ili: zašto mi ne ide sve kako bih ja željela... zašto?

U moru naših *zašto*, nađe se i onaj koji ponekad možemo čuti ili ga sami postavljamo: Zašto Gospa toliko dugo daje poruke a uglavnom su sve iste? Ništa novo!

Te kategorije vremenskog trajanja koje se nama čine dugo i isto, u Božjim očima je zasigurno tren u vječnom trajanju. Bog je želio i želi da se mi zaustavimo baš u ovom, našem trenutku postojanja i poslušamo glas Neba kojim nas preko Gospe zove da se sastanemo sa samima sobom, da promotrimo vlastiti put i da primijetimo blizinu Blizoga. Onoga koji je nerastavljivo vezan za naše *sada*, naš Suputnik i Supatnik, bili mi toga svjesni ili ne. Jedan Božji čovjek je rekao: «Bog u tebi rađa svoga Sina. Bilo to tebi krivo ili pravo, On čini svoje.»

Nalazimo se u milosnom vremenu

I u ovom našem sadašnjem trenutku Gospa kao brižna Majka ništa drugo i ne želi nego nam pomoći da postanemo svjesni ljubavi kojom smo ljubljani kao djeca Božja. Zato neprestano i ponavlja: *Draga djeco!* Zanimljivo je kako Gospa nikada ne kaže: neposlušna djeco, gluha djeco, nepopravljiva djeco, grješna djeco... nego uvijek i stalno - *draga djeco!*

Često kaže da se nalazimo u milosnom vremenu. Što to znači? Ovo vrijeme je milosno za nas koji u njemu živimo. Svako vri-

jeme je milosno vrijeme, pogodno vrijeme za one koji u njemu žive jer Bog sobom ispunja i vrijeme i ljude koji su tu. Zato svako vrijeme može biti sveto vrijeme jer nudi priliku grješnom i ograničenom čovjeku da hodi s vječnim i dobrim Bogom.

Bog tu priliku nikada ne će izigrati, nikada čovjeka prevariti, osramotiti, ostaviti. Uvijek je tu uz čovjeka, sav za čovjeka. A čovjek? Lutalac, opijen slobodom, sam želi uzeti svoj život u ruke i tako često ide k samouništenju. Neprosvijetljen i u zabludi srlja u vlastitu propast.

Ali zato se Majka uvijek nađe blizu kad su joj djeca u opasnosti. Ona osjeća da nešto nije u redu. I intervenira, poziva, moli da se urazumimo, da shvatimo da je jedini siguran put, put s Bogom.

Zato je Gospa ovdje. Ne da bismo joj se divili, da bismo se licemjerno ponosili činjenicom da je toliko «dugo» među nama, već da bismo srcem poslušali njezin poziv i odlučili se za put evanđelja. Ništa novoga Majka ne naviješta, nikakvo novo evanđelje. Samo ono što njezin Sin kaže. Kad nam govori da se približimo srcu njezina Sina, hoće reći da dođemo u dodir sa svojim vlastitim središtem. A tamo je uvijek Bog. On je u srcu svekolikog stvorenja. Doći do srca znači doći do izvora života, do Boga, i zahvatiti vode života besplatno. Isus je upravo to svim žednima obećao. Svaki čovjek

dobro poznaje taj «nemir srca», tu lutalačku čežnju za sigurnošću, za udomljenjem, za prihvaćenošću i ljubavlju. I svi mi znamo da takvu sigurnost jedni drugima ne možemo dati ma koliko se voljeli. Potreban nam je netko Veći, u kojem možemo otpočiniti, koji će Sobom ispuniti naše nemirno i grješno srce. Put prema tom srcu pokazuje nam Ona, Majka i Kraljica Mira.

Škola u kojoj nas Marija poučava

Ali to nije neki izvanredan put, izdvojen iz puta onih s kojima živimo svoj svagdan.

Marijin život je bio otkan od zahvalnosti i pokojeg **kako**, a naš od mnogih **zašto** i pokojeg **hvala**. Marija je prava odgajateljica. Savršeno poznaje naše dječje (ne)moćnosti razumijevanja, naše nestašluke, prkose, naše životne izranjenosti i potrebe, i u skladu s njima pokazuje put povratka, put do spoznaje dobra. Uvijek je jasna, nikad dvosmislena.

Svako vrijeme može biti sveto vrijeme jer nudi priliku grješnom i ograničenom čovjeku da hodi s vječnim i dobrim Bogom. Bog tu priliku nikada ne će izigrati, nikada čovjeka prevariti, osramotiti, ostaviti. Uvijek je tu uz čovjeka, sav za čovjeka.

Put je to naše svakidašnjice kakva ona jest, naših običnih poslova, naših ljudskih odnosa, put jednostavnoga ljudskog života, ali to je put k iskustvu zajedništva s Bogom. To je ta mudrost koju nam Majka naviješta - život s Bogom u običnostima naših dana. Svjedočanstvo ostvarena ljudskog i kršćanskog života bez obzira na okolnosti u koji-

ma živimo. Svjedočanstvo vjerničkog hoda bez obzira koliko nam može biti teško. To je škola u kojoj nas poučava Marija, koja je u svome životu naučila prebirati događaje u srcu i pred Bogom o njima razmišljati. A što je drugo molitva nego prebiranje srca pred Bogom!

Ta On zna i prije nego ga zamolimo što nam je potrebno. Naše je da tražimo kraljevstvo Njegovo, a sve ostalo će nam se dodati. A kraljevstvo Božje je među nama, kaže nam Isus. Štoviše, kraljevstvo Božje je u nama.

Majka nas zove na put otkrivanja kraljevstva Božjega u nama. I daje nam upute za to - poruke. Jednostavne, ljudskim riječima oblikovane da bismo ih mogli razumjeti. Nema tu teških, nerazumljivih termina, zagonetnih riječi niti mudrovanja od kojeg bi nas boljela glava. Savršena jednostavnost. Ali ono što je jednostavno to je u isto vrijeme i teško. Jer da nije tako već odavno bismo prihvatili put koji nam Gospa pokazuje, a ne bismo se pitali zašto je tako dugo s nama i zašto su joj poruke uvijek iste.

Sjetimo se kazati *hvala*

Naše srce opterećeno je mnoštvom upita *zašto*, a vrlo rijetko se sjetimo reći *hvala*. Ali ne onako, brzo i paušalno, nego *hvala* čitavim srcem, cijelim postojanjem. Hvala onima što jesmo i kakvi jesmo. Često zaboravljamo zahvaljivati Bogu kad nam je dobro, ali ga ne zaboravimo okriviti kad nam je teško.

Marijin život je bio otkan od zahvalnosti i pokojeg *kako*, a naš od mnogih *zašto* i pokojeg *hvala*. Marija je prava odgajateljica. Savršeno poznaje naše dječje (ne)mogućnosti razumijevanja, naše nestašluke, prkose, naše životne izranjenosti i potrebe, i u skladu s njima pokazuje put povratka, put do spoznaje dobra. Uvijek je jasna, nikad dvosmislena. Da bismo mogli zakoračiti tim putem, potrebno je povjerovati da je volja Božja naše dobro, naše spasenje, i da zato vrijedi ići Njegovim putem. Kraljevstvo Božje je među nama. A Majka i Kraljica Mira želi nam kao svojoj djeci pomoći da uđemo u tu svetu stvarnost našega života, u zajedništvo s Bogom življeno u zahvalnosti Ocu i Majci.

ZAŠTO

Kad odveć tuge se spusti
U moje svagdane sive
Pitam Te - zašto?

Kad bojim se žrtve kroz koju
Mudrost s jednostavnošću se brati
Pitam Te - zašto?

Kad bol mi dušu ogoli do srži
A istinu iskusim u mûku i šutnji
Pitam te - zašto?

Kad grješnost me plaši odustankom
A pad i krivnja izjednačavat se stanu
Pitam Te - zašto?

Kad se pouzdavati počnem u dodir ruku
A proniknuće srca me prekori
Pitam Te - zašto?

Kad poželim zavoljeti Te s kraja na kraj duše
A razvaline jučerašnjeg dana me stignu
Pitam Te - zašto?

A Ti mi onako jednostavno, nečujno
Kako samo Ti znaš - prišapneš
Jer hodit ti je ZAHVALNO

MARIJIN ŠAPAT SINU

Jedna je svadbena gozba upisala početak Isusove božanske moći i tako na poseban način ušla u povijest čovječanstva. Samo je jedna svadbena gozba u Kani Galilejskoj doživjela čudo koje ljudskim očima do tada bijaše uskraćeno posvjedočiti.

s. Lidija Glavaš

Mladenci su poželjeli da im Isus i njegova Majka budu dragi gosti u slavlju početka bračnog zajedništva. Sin i Majka rado su se odazvali i našli svoje mjesto među ostalim uzvanicima. Pjesma i veselje stvaralo je radost svakom gostu, a nadasve mladima. Isus i njegova majka su se uvijek znali radovati s radošćima ali i zaplakati sa zaplakanima. Ovdje se trebalo samo radovati. No, majka i u radosti sve zapaža, potajno se o svemu brine. Njezino srce nema granica, majčina ljubav ide dalje od radosti, ide dalje da spriječi sve ono što bi radost moglo rastužiti, što bi radosti nanijelo tjeskobu zbog koje ona više ne bi sjala u svojoj ljepoti. Zato se u domu ovih mladenaca nikada ne će pričati kako na dan njihova svadbenog veselja ne bijaše dovoljno vina za sve uzvanike, nego će se pričati o Isusovu čudesnom božanskom djelu. Pričat će se i o majčinoj brižnosti i posredništvu između neimaštine i blagostanja, između radosti i tuge, između osmijeha i suze, između vjere i ravnodušnosti. Takva je Marija, majka Isusova, bila u Kani, takva je bila kroz cijeli svoj život do uznesenja na nebo i nakon toga do dana današnjih. Marija, posrednica i zagovornica!

Zamijetila je majka da je ponestalo vina. Spontano i nenametljivo reče svom ljubljenom Sinu: »Vina nemaju!» To je bilo dovoljno. Te dvije riječi su bile dovoljne. Možda sustolnici nisu imali ni vjere, ni mudrosti i znanja, ali Marija je upozorila na ono što je vidljivo očima ljudi i gdje će se Isus proslaviti kao Božji Sin.

«Ženo, nije došao moj čas!» prošapta joj Isus. Njihova duhovna povezanost je bila tako duboka da je Majka znala da nije došao njegov čas ali je taj čas već srcem susrela i osjetila. Ona je shvatila i razotkrila u sebi Sinovljeve misli i namjere. Razumjeli su se, sin i majka, zato ona nastavlja svoje

posredničko i zagovorničko poslanje. Obraća se poslužiteljima govoreći: «Što vam god rekne, učinite!» Vjerujem da im je htjela reći da se ne zapitkuju međusobno, da ne gube vrijeme, budu odvažni i čine odmah ne časeći ni časa. Njega neka slušaju. A slušajući glas i govor Marijina Sina, Isusa iz Nazareta, i udomiti ga u svom životu, protočit će milosna ljubav do same srži duše i srca. Ljudi koji vole Isusa osjećaju da su mu riječi slatke i slađe od meda samotoka. Tako su se često ljudi divili ljepoti njegova govora da su na kraju zapisali da nitko nije govorio tako kao Isus.

Isus je poslušao Majku. Kameni vrčevi u kojima je bilo vino stajali su prazni. Napunite vrčeve vodom i nosite ih upravitelju stola! - rekao je Isus mladim poslužiteljima. U tili čas Isus čini čudo, voda nije bila više voda, nego vino.

Starješina stola i uzvanici snebivali su se kakvoći vina i pitali se zar ovakva dobra vina mogu roditi galilejski vinogradi. A oni koji su bili svjedoci Isusove božanske moći, ostali su njegovim prvim čudom vidljivo potreseni. Vjera se počela buditi i oblačiti se u nov govor ovih ljudi. Za mnoge ništa više ne će biti kao što je bilo. Svadba galilejskih mladenaca promijenit će njihov život i oni će dobro razumjeti kada Isus bude govorio: «Ja sam Put, Istina i Život!» Ne će oklijevati nego će hitro poći i slijediti ga. Drugi će ostati samo u prepričavanju da su vrčevi s vodom, na nevidljiv način, nosili najbolje vino. Neki ipak ne će ni vjerovati ni prepričavati dok sami svojim očima ne vide...

Mi kršćani i danas smo na gozbi ljubavi. Nisu nas pozvali ni galilejski niti hrvatski mladenci, nego nas je pozvao sam Učitelj, Isus Krist. Na njegovom gozbenom stolu vidimo kruh i vino. Ali nisu samo to. Nego su tijelo i krv Isusova, hrana i piće našoj duši i našem tijelu. Kada nam je duša sita

Mi kršćani i danas smo na gozbi ljubavi. Nisu nas pozvali ni galilejski niti hrvatski mladenci, nego nas je pozvao sam Učitelj, Isus Krist. Na njegovom gozbenom stolu vidimo kruh i vino. Ali nisu samo to. Nego su tijelo i krv Isusova, hrana i piće našoj duši i našem tijelu.

Majka Marija i danas posreduje
i danas je ona trajna i
tajanstvena veza između nas i
Isusa. Svojim porukama govori:
klanjajte se mome Sinu, ljubite
ga, slušajte njegovu riječ. Neka
vam pisana Božja riječ bude na
vidnom mjestu u vašem domu
da je iščitavate, da postane
vaš putokaz prema Vječnoj
svadbenoj gozbi. Slušajte moga
Sina i činite što vam kaže.

tada i tijelo manje žeda za ovozemnim izvorištima, onda smo zdušno povezani s Duhom milosti i svetosti. Pitat ćemo se, zar bi netko mogao biti na svadbi a ne radovati se s mladencima? Zar se može biti na euharistijskoj gozbi a ne radovati se Isusu; ne osjetiti njegovu blizinu i ne čuti njegovu riječ!? On nam poručuje: Ja sam s vama do svršetka svijeta. Ja vas volim do svršetka svijeta...

Dobro je isprazniti «vrčeve» svoje, svoju nutrinu - od nevjere, egoizma, samodostatnosti, ravnodušnosti, bezvoljnosti, lakomih prolaznih užitaka i drugih natruha koje ih nagrizaju. Isprazniti vrčeve i naliti ih Riječju Božjom da Isus može darovati puninu radosti života. Tada će se ostvariti na nama prorokove riječi: izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa.

Evo, Majka Marija i danas posreduje i danas je ona trajna i tajanstvena veza između nas i Isusa. Svojim porukama govori: klanjajte se mome Sinu, ljubite ga, slušajte njegovu riječ. Neka vam pisana Božja riječ bude na vidnom mjestu u vašem domu da je iščitavate, da postane vaš putokaz prema Vječnoj svadbenoj gozbi. Slušajte moga Sina i činite što vam kaže.

Ovdje je naša Kana. Jesmo li je prepoznali?

GOSPA JE MAJKA SVIH

PET KAMENOVA

U jednoj od svojih prvih poruka Gospa nam je dala sredstvo za borbu protiv Sotone:

“Dajem vam oružje protiv vašeg Golijata - evo vaših pet kamenova: Krunica - molite svaki dan, molite srcem; Euharistija; Biblija - čitajte svaki dan; Post; Mjesečna ispovijed”

fra Jozo Zovko

Zašto je važno moliti? Zašto je Gospi važno da mi molimo?

Molitva je komunikacija između Boga i čovjeka! Molitva je hram u kojem se treba nastaniti mir. Bez molitve se to ne može dogoditi. Molitva je zaista božanska komunikacija, milost, put, dar čovjeku, koji je stavljen u nas kao naša narav. S molitvom, čovjek može izići pred Boga. Ja i Otac smo jedno! To je što oslikava narav, dubinu čovjekovu. Isus kaže: “Ja i Otac smo jedno!” Molite u čežnji: “Ja želim biti jedno s Ocem.” Molitva nas ujedinjuje, stavlja pred Boga. Čovjek zri, promatra taj lik Gospodinov koji mu je postao tako blizu i zato će kazati: “Tko vidi mene, vidi onoga koji me posla.” I čovjek postaje opran, postaje zaljubljenik u taj božanski lik kojega želi i ostvaruje u sebi. Tamo gdje je blago tvoje, tamo je srce tvoje. Tako svaka molitva, kad je milosna ona je i plodna. Ona utječe na čovjeka, ona mijenja čovjeka, preobražava, posvećuje, obraća, rasvjetljuje. Iz svake molitve, koja je uistinu molitva, dakle iz svakog susreta s Bogom, čovjek je nahranjen, čovjek je spokojan. To nije ni u kojem slučaju izgubljeno vrijeme ili bijeg od stvarnosti. Naprotiv, to je susret sa svojim Bogom.

Gospa zna da u tom susretu čovjek postaje snažan, ponovo kreativan i odlučan da ustraje na putu. Čovjek ne može moliti ako je u mržnji, jer je molitva čin ljubavi, predanja, opraštanja, izmirenja. Prvo se treba izmiriti s bližnjim i tada mogu reći: “Oče naš”.

Molitva je Božji dar čovjeku. Molitva postaje naša potreba kroz koju teku Božji darovi od Boga k nama. U molitvi naša ljubav i naša zahvalnost rastu kao predanje, kao zahvalnost, kao čašćenje i slavljenje Boga.

Zašto je bitno moliti krunicu? Izgleda da Gospa jako voli krunicu, jer je nije spominjala samo u Međugorju već i drugim

svojim ukazanjima. Ima ljudi koji kažu da ne mogu moliti, da je to beskonačno ponavljanje.... Može li se molitva zamijeniti dobrim djelima?

Da, preporučivala ju je u Lurdu, u Fatimi, na drugim mjestima... Molitva, ako je prava, to će reći od Boga i po volji Božjoj - vođena i nadahnuta Duhom Svetim, ne može se ponoviti, ona se nikad ne ponavlja. Jer Duh je Božji koji moli u nama i on ne dopušta da mi ponovimo molitvu. U svakoj našoj “Zdravo Mariji” treba vidjeti novu milost, novi dar, novi znak... Treba poučavati djecu i odrasle, gledati lice Božje. Tek tako će oni u krunici pomaknuti tu jednu teoriju koja kaže da je to ponavljanje i da je to samo čašćenje Gospino. Molitva krunice, razmatranje tih dvadeset otajstava, stavlja Isusa pred nas. Ona nam želi kazati da je ružarij kristocentričan, dakle, Isus je u središtu te molitve, on je glavni lik, a tek potom Njegova Majka.

Mislite li da Međugorje može postati tako snažan pokret da postane nositelj ujedinjenja svih kršćana? Kao što Papa poziva...

Gospa uporno tvrdi da je majka svih. To je zanimljivo i stoga tu dolaze i budisti, hinduisti, muslimani, pravoslavni... Evidentno je da se ovdje radi o jednom zdravom ekuumenizmu. Nije važno da se nečeg odrekneš, nego ti slijedi svoje, ali hajde da razgovaramo. Znaš barem da se ne mrzimo, barem da ne psujemo jedan drugog, barem da ne proklinjemo jedan drugoga: “Evo, ti meni više nisi proklet, ja te blagoslivljam.”

Recimo, pravoslavni... Ja s tolikom radošću govorim pravoslavnim hodočasnici-ma, iz Moskve, Ukrajine, iz Rumunjske, iz Grčke... Sve im to želim staviti u srce. Jer oni ljube Boga, oni ljube Gospu, oni imaju Gospu u svom srcu, oni samo plaču... Treba znati plakati... Ja osjećam da njih Gospa voli...

Gospa uporno traži post srijedom i petkom. Zašto je post bitan? U čemu je smisao posta?

To je poruka od samog početka, a Gospa je ponavlja i na Novu godinu 2001., dakle na početku novog milenija. Post je naša aktivnost u kojoj i kroz koju čovjek dolazi do unutarnje slobode. Kroz žrtvu čovjek dolazi do radosti, do nutarnjeg mira. Post je čudesan put do nutarnje slobode. Post je nešto osobno, nešto što pripada čovjeku da bi ne samo sebe ukrotio, nadvladao i zagospodario nad sobom, već i počeo stvarati, pozitivno razmišljati, doprinositi. Post je žrtva ali kroz tu žrtvu mi dodirujemo i Božju, Isusovu žrtvu i prepoznavemo zašto nas Isus toliko ljubi. Post Isusov, post Crkve, post velikana u Crkvi, svetaca, bio je usko povezan s molitvom za njihov rast u sveto-sti, za njihove tolike pobjede nad zlom.

Zašto je važna ispovijed? Zašto nas Gospa uporno poziva na ispovijed?

Gospa zna našu slabost, jer grijeh na smrt proizvodi smrt. Grijeh je zlo, najveće

zlo i jedino zlo koje čovjek u svojoj slobodi može učiniti. Problem je da ga se ne može sam osloboditi.

Da bismo se mogli vratiti u puno zajedništvo s Bogom, potrebno je da ponovno Stvoritelj kaže: opraštam ti grijeh. Bog je onaj koji to čini po svećeniku. Svećenik je Sakrament. On rođen s Euharistijom, s najvećim darom. On je jedan veliki dar i znak. Iako čovjek, on je posvećen, pomazan i darovan Crkvi da nastavi Isusovo djelo: "Kojima otpustite grijeh, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im." Čovjeku je potreban čovjek, da čuje i da zna: "Meni je Bog oprostio." Evo, svećenik je taj znak da meni Bog oprašta! Svećenik je taj zagrljaj, znak zagrljaja Očeva. Svećenik je znak milosrdnog i dobrog Oca i njegove neizmjerne, vječne ljubavi; onaj koji je dočeka razmetnoga sina. I zato smo mi grješnici upućeni na toga pomazanika Gospodnjeg i njemu ispovjediti svoju krivnju, jer je to naša potreba iznutra. Često Sotona stavi misao: "Ne treba..., ili stid me je..., ili imam pro-

blem, tko zna što će svećenik zaključiti?" Ispovijed je raskajanost, poniznost, otvorenost.

Ispovijed je sve ostaviti i priznati: "Idem reći Bogu: Oče! Sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim."

Vidite, Isus je dao jednu naznaku, put, znakove kako bi trebala izgledati naša ispovijed tako da se osjećamo sigurnima. Zato smo radosni kad postoji svećenik koji nam pomaže doći do Oca, jer po njemu znamo da nam je Bog oprostio.

Ispovijed je naše uskrsnuće. Kao ono što se dogodilo Lazaru ili što se dogodilo udovičinom sinu... To je naše uskrsnuće, naš preporod, ponovni početak i najveći dar koji Bog može dati. Griješan sam, treba mi ispovijed. Tražim i trebam Božje milosrđe, Božju dobrotu, Božju ljubav kroz taj Sakrament. Bog je ljubav, Bog je milosrđe, treba mi ispovijed!

Gospa je pozvala djecu u Međugorju: Obratite se! Djeca su već u to vrijeme bila katolici, kršćani. Tko se i kako danas može obratiti?

Obratiti se znači vratiti se k Ocu, odreći se svoje volje da prihvatim Božju, Očevu, koju spoznajem na razne načine: kroz njegovu milost, kroz njegovu riječ, kroz njegovu Crkvu i kršćanski odgoj.

Obratiti se znači ostaviti kameno, a ponovno primiti, zadobiti srce od mesa. Ljudsko srce koje zaplače nad patnjom i bijedom bližnjih, koje je poslušno, koje čuje, koje je puno sućuti, dobrote, poniznosti.

Obratiti se znači prestati biti trnje o kojem govori Isus, koje ne dopušta da sjeme uzraste i da dadne plod. Treba iskorijeniti to trnje.

Obratiti se znači biti zaista plodan i dati plodove. Isus kaže: "Ostanite u meni i ja u vama! (...) Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa."

Obratiti se znači trajno nastojati biti u Bogu, s Bogom. To je put svetosti, put istine, put mira, put ljubavi. To je poziv Crkvi i svakom čovjeku, poziv na koji svi trebamo bezuvjetno odgovoriti. Obratiti se znači trajno ostavljati sebe, svoju volju, starog čovjeka i uprispodobiti u sebi jednu novu sliku, sliku novog čovjeka, Božjeg čovjeka.

Gospa također poziva na čitanje Svetog pisma. Zašto je bitno čitati Bibliju svaki dan?

Božja riječ je uvijek živa, stvoriteljska, svemoćna i kad je zatvorena u knjizi ona

je poput zatvorenika u zatvoru, izolirana, prezrena, ostavljena. Zadaća Božje riječi je da bude s čovjekom, u čovjeku, u tabernakulu ljudskog srca, u životu svakog čovjeka. Ona stvara čovjeka, odgaja čovjeka, blagoslivlja čovjeka, ona mirom ispunja. Ona je komunikacija Boga i čovjeka. Gospa od početka traži da čitamo Bibliju. Ako analiziramo njezine poruke, onda ćemo u dvjema porukama naći izraz "svaki dan": molitva krunice i čitanje Svetog pisma. Čitatelj mora imati raspoloženje poput Samuela kojega je poučio Eli: "Idi i leži; a ako te zovne, ti reci: Govori, sluga tvoj sluša." U svakodnevnom životu treba naći vremena, dati Bogu prigodu da nam govori: "Govori, Gospodine, želimo čuti tvoj glas, tvoju riječ u našoj obitelji, u našim srcima, u našoj duši, sobi, u našim domovima." Božja riječ je živa. Ona je neizmjerni dar, velika milost. Pomazana Duhom Svetim, ona nastavlja u nama raditi, živjeti, donositi neizmjerne velike plodove. Božja riječ neodoljivo traži da je prihvatimo i primimo, da je utjelovljujemo, da joj dadnemo lik u svome životu, da je učinimo prepoznatljivom, vidljivom. A to znači da Biblija nije kao ljudska riječ - nešto akustično, nešto informativno, ona je kreativna i milosna. Ona je životvorna. To je Božji govor i Božja komunikacija s čovjekom.

Kad čovjek čita Sveto pismo prije molitve stvara se božansko raspoloženje u čovjeku i poticaj od Duha Svetoga da zahvaljujemo, da častimo, da blagoslivljamo Boga. Kad čovjek čita Sveto pismo Božja riječ pada u dubine našega srca, naše duše, klija, raste i donosi milosne plodove.

Papa u svom pismu o krunici donosi šest savjeta za dobru molitvu. Prvi savjet je da prije molitve ružarija uzmemo Sveto pismo, otvorimo neki tekst, pročitamo ulomak i zaustavimo se u tišini svog srca. Pusti Duhu Svetom da ti govori i odvede te pred lice Gospodnje da možeš motriti, sreći Gospodina, da se tako nađeš pred slikom Gospodina kao što se dijete nađe pred TV slikom.

Kad držimo Bibliju u svojoj ruci, tada smo kao starac Šimun kojem Majka stavlja na ruke Isusa da ga prikaže Gospodinu. Biblija je knjiga u kojoj je prisutan živi Bog. On ima srce, on diše, on živi. To je poljubac Isusu koji nam je govorio i s tim govorimo: "Ostaje tvoja riječ u mom srcu i ja ću o njoj razmišljati poput Djevice, ja ću nju živjeti."

(Iz knjige *Susreti s fra Jozom*,
Sabrine Čović)

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (IV. LUKA)

fra Ivan Dugandžić

Marija u prikazu Isusova rođenja: 2,1-20

Tekst koji govori o okolnostima Isusova rođenja u Betlehemu i o poklonu pastira novorođenom Djetetu predstavlja u sebi zaokruženu pripovjedačku cjelinu koju je Luka preuzeo iz svojih izvora i proširio kratkom opaskom o obrezanju i davanju imena Djetetu u r. 21, kako bi i u tom dijelu ostvario paralelu s Ivanom Krstiteljem (usp. 1,57-80). Cijeli tekst je oblikovan naglašeno kristološki. U središtu je Dijete, a ne njegova majka. Evanđelist se ne usredotočuje na bilježenje činjenica, već mu činjenice služe kako bi navijestio jedinstveno rođenje: „*Ne bojte se, jer vam, evo, donosim radosnu vijest o velikom veselju za sav narod: Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin*“ (2,10sl). Uočljiva je sličnost s tekstom navještaja Isusova rođenja 1,28-36: motiv straha je natkriljen radošću zbog najave rođenja Sina koji će baštiniti prijestolje Davidovo i zvati se „Sin Previšnjega“ (1,32), „Sin Božji“ (1,35). Ovdje je ta radost poprimila oblik „radosne vijesti o velikom veselju za sav narod“, jer dijete koje je Marija rodila nije nitko manji već „Spasitelj – Krist, Gospodin“. Umjesto pukog povijesnog pripovijedanja, riječ je dakle o teološkoj interpretaciji i navještaju.

U tom relativno dugačkom tekstu Marija je spomenuta četiri puta. Prvi put se Marija spominje uz Josipa kao njegova žena, pri čemu se očito pretpostavlja njezina trudnoća kao čitatelju već otprije poznata (r. 5). Odmah u nastavku, bez ponovnog spominjanja njezina imena, rečeno je: „*i rodi sina svoga, prvorođenca*“ (r. 7a). Očito je da nijednom Marija nije sama u središtu zanimanja evanđelista. Sve što je rečeno samo je uvod u već spomenuti navještaj Isusova rođenja. To vrijedi i za treće mjesto, prizor koji se ukazao pastirima u Betlehemu: „*Odu žurno i nađu Mariju i Josipa s Djetetom gdje leži u jaslama*“ (r. 16). Ako

je u prvom slučaju (r. 5) Josip kao potomak Davidove loze spomenut na prvom mjestu, ovdje je Marija na prvom mjestu zbog posebnog odnosa prema svomu Djetetu.

U cijelom tekstu ne može se prepoznati nikakav poseban mariološki interes evanđelista, već je tekst posve kristološki usmjeren. To vrijedi i za nekoć među tumačima vrlo sporni izraz „prvorođenac“ (*protokos* – r. 7a). Iz toga se izraza ne može ništa zaključivati s obzirom na Marijino moguće daljnje potomstvo, već je taj izraz posve usredotočen na Isusa i na ono što Mojsijev zakon propisuje za svakog prvorođenca (usp. 2,23). Želi se reći kako je na Isusu ispunjen i taj propis Mojsijeva zakona.

Jedino se četvrto spominjanje Marije donekle razlikuje od tri prethodna: „*A Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u srcu svome*“ (r. 19). Gotovo ista rečenica nalazi se i nakon pripovijedanja o dvanaestogodišnjem Isusu u hramu (2,51). Što Luka želi time reći? Iako je Mariji već bila otkrivena tajna njezina Djeteta (usp. 1,26-38), ni ona nije izuzeta od drugih ljudi kad je u pitanju vjera kao jedini put shvaćanja tajne i poslanja njezina Djeteta. Tako ona i ovdje utjelovljuje uzor pravog Isusova učenika.

Mater dolorosa: 2,22-40

Služeći se brojnim starozavjetnim motivima, Luka je od prikaza jednostavnog obreda u hramu napravio snažan teološki tekst. U središtu teksta je susret starog proroka Šimuna, u kojem je u nekom smislu utjelovljeno svekoliko iščekivanje naroda, s djetetom Isusom u kojem on prepoznaje ispunjenje. U toj izrazitoj kristološkoj usmjerenosti teksta Marija i Josip, barem na prvi pogled, igraju posve sporednu ulogu. Čini se kao da je sva njihova uloga u tome da se „*dive onomu što se govorilo o njemu*“ (r. 33). Opet bi se moglo pitati, je li Luka zaboravio što je rekao u 1,26-38 ili

on možda s tim motivom „divljenja“ ima neki poseban cilj? Brojni autori misle da Luka tim motivom svoga čitatelja želi uvijek iznova podsjećati na duboku tajnu koja je Mariji povjerena od anđela, kako bi mu pomogao da to što lakše prihvati vjerom.

U prvom dijelu teksta (2,22-24) Marija je, zajedno s Josipom, prikazana kao „pobožna“ Židovka koja u svemu sluša Mojsijev zakon i vrši ga (Zakon j e

spomenut tri puta). To je najbolja potvrda njezine prethodne riječi: „Evo službenice Gospodnje!“ (1,38), što je iznova čini uzorom Lukinoj kršćanskoj zajednici. Isticanje kako Marija i Josip nisu za žrtvu mogli pri-
nijeti ništa više već „par grlica ili dva golu-
bića“ (r. 24) svrstava ih među siromašne

ljude na koje se odnosio taj propis Zakona. I to dobro odgovara Lukinoj teologiji u kojoj siromasi imaju p o -

sebno mjesto. Ipak sve je to u službi Luke kristologije, jer nije u središtu pozornosti Marija, već prikazanje njezina Djeteta koje pripada Bogu i njegovu narodu.

Isticanje motiva „divljenja“ u r. 33 omogućilo je u literarnom pogledu da se Šimun u sljedećem retku može izravno obratiti Isusovoj Majci: „*Gle! Ovaj je određen za propast i uskrsnuće mnogih u Izraelu, za znak kojemu će se protiviti – a tebi će samoj mač probosti dušu – da bi se otkrile misli mnogih srdaca*“ (r. 34sl). Već u tom izravnom obraćanju Mariji skriva se njegov mario-
loški interes, koji se dakako ne može uzeti bez širokog kristološkog okvira. Kao majka Izraelova Mesije koji je određen za „znak kojemu će se protiviti“ (r. 34) Marija je od samog početka uvučena u sva moguća protivljenja s kojima će se Isus za svoga života susretati. Njegova sudbina postaje i njezinom sudbinom. A dio te sudbine nije samo mesijanska radost već i bol zbog Isusova odbačenja od vlastitog naroda i zbog njegove nasilne smrti. U Šimunovim riječima Marija je prikazana kao „mater dolorosa“ – majka boli. I u tome Marija je uzor Isusovim učenicima (usp. Lk 9,23sl.; 21,15sl.).

Kako god u središtu i ovoga Lukina teksta stajao Isus i njegova sudbina, ne može se previdjeti ni važnost Marijine uloge. Slika Isusove majke koju Luka stvara sa svakim novim tekstom dobiva neke nove boje i tonove. Ovdje je istaknuta ne samo njezina uska povezanost sa Sinom u njegovoj patnji, već do izražaja dolazi i Marijin poseban odnos prema Izraelu, ali i prema budućoj Crkvi njezina Sina. U povijesti Crkve, u njezinoj teologiji i duhovnosti, a posebice u crkvenoj umjetnosti posebno mjesto našla je „Mater dolorosa“ koja na najbolji način povezuje patnje svakog vjernika s Isusovim patnjama (usp. Kol 1,24).

Majka koja sve čuva u srcu: 2,41-52

Na kraj svoga prikaza Isusove pretpovijesti ili evanđelja djetinjstva Luka je stavio tekst koji je prije egzistirao kao samostalna predaja u kojoj je dominirao motiv neshvaćanja Isusovih roditelja i koji je vjerojatno završavao s r. 50: „*A oni ne razumješe riječi koju im je rekao*“. Luka je dodao dva završna retka u kojima je prepoznatljiv ne samo osvrt na prethodne tekstove (usp. 1,23.56; 2,20.39), već i Lukino posebno zanimanje za Isusovu majku Mariju. To je prepoznatljivo i u ponavljanju motiva iz 2,19: „*Njegova majka sve je te događaje brizno čuvala u srcu*“ (r. 51).

Po svom obliku i sadržaju tekst je kristološki usmjeren. U obliku pripovijedanja Luka razvija svoju kristologiju u kojoj dalje otkriva tajnu i poslanje Marijina djeteta. Iako je glavna pripovjedačka potka hodočašće nazaretske obitelji u Jeruzalem, o samom hodočašću i događajima vezanim uza nj nije rečeno zapravo ništa. Evanđelista zanima ono što se dogodilo na rubu hodočašća ili, bolje rečeno, nakon hodočašća. Iako se scena događa u jeruzalemskom hramu, nije predmet njegova interesa Isusov odnos prema hramu, ali ni posebna mudrost dvanaestogodišnjeg djeteta koja zasjenjuje mudrost pismoznana-
ca, već Isusov poseban odnos prema Ocu, i to pod posebnim vidom njegove poslušnosti Ocu.

Slično njegovim roditeljima, i Isus je ovdje ponajprije prikazan kao onaj koji se u svemu pokorava Zakonu, pa štoviše godinu dana prije propisanog vremena prvi put ide sa svojim roditeljima na hodočašće. On je jednako tako podložan i svojim roditeljima (r. 51). Ali u hramu se događa nešto što nadilazi što propisuje Zakon i što traži prirodni red odnosa djeteta prema roditeljima. Isus već s dvanaest godina počinje shvaćati tko je njegov pravi Otac i koja je njegova volja, dok to njegovi roditelji ne shvaćaju. Taj motiv neshvaćanja popraćen je i motivom boli: „*Dijete moje, zašto nam to učini? Gle! Otac tvoj i ja s bolom smo te tražili!*“ (r. 48). Ta Marijina riječ govori o velikom odstojanju između njih i njihova Djeteta. Što Luka podrazumijeva pod tim?

Ne može se preskočiti ili isključiti naravna bol koju osjeća svaka majka kad se nađe u sličnoj situaciji, ali to nije sve. Luka vjerojatno u tome gleda početak one boli koju je Mariji najavio starac Šimun (r. 35a). Bez obzira na sve što je Mariji prethodno najavljeno po anđelu, kao majka ona trpi zbog osjećaja što njezino dijete počinje izmicati obiteljskom okviru, ali vjerojatno još više zbog toga što u tom času ona još nije u stanju do kraja shvatiti Božji plan s njime (r. 50). No Marijina veličina, prema Luki, u tome je što ona sve te događaje nosi u svom srcu i o njima razmišlja, a to znači da raste u svojoj vjeri. U tom smislu Marija za Luku predstavlja simbol procesa rasta u vjeri kroz koji su prošli i Isusovi učenici do konačne punine svoje vjere poslije njegova uskrsnuća. A samim time ona je simbol svih vjernika koji su na putu prema konačnom cilju svoje vjere.

POSEBNO ME SE DOJMILA MOLITVA TOLIKIH VJERNIKA

Čim je čuo vijest o ukazanjima u Bijakovićima, župa Međugorje, kao i mnogi, i fra Dobroslav Begić iz Drinovaca je pošao u Međugorje vidjeti o čemu se to priča. Nije sve ostalo na jednom dolasku - kad su mu obveze dopuštale nastavio je sve češće dolaziti i pomagati ispovijedati. I nakon petogodišnje službe u ovoj župi, premda u godinama, također i danas dolazi pomagati. Razgovor s fra Dobroslavom u povodu 26. obljetnice priredio je Krešimir Šego.

Fra Dobroslave, gdje ste i kada čuli vijest o ukazanju Gospe djeci u Bijakovićima?

Bilo je to 29. lipnja 1981. na svetkovinu sv. Petra i Pavla u Drinovcima, gdje sam bio župnik. Vratio sam se s proslave zaštitnika filijale u Plocima. U posjet svojim Drinovcima toga dana došla je i č.s. Ema Pandžić i sva u zanosu pripovijeda o ukazanju Gospe i mnoštvu naroda sa svih strana u Bijakovićima - Međugorju.

Mnoštvo svijeta

Što ste u tom trenutku pomislili - da je možda u pitanju manipulacija djecom ili možda samo dječja izmišljotina?

Bio sam u čudu! Je li moguće? Odluka: Sutra idemo u Međugorje. Bili su tada sa mnom u Drinovcima fra Vlado Buntić i fra Bazilije Pandžić.

Sutradan po saznanju o ukazanjima pošli smo nas trojica u Međugorje. Policija je regulirala promet. Parkirali smo se neg-

Sumnjivcima bih savjetovao neka dođu u Međugorje, ostanu u njemu koliko im je moguće, sigurno će se vratiti drugačiji nego što su došli. I ovdje vrijedi ona evanđeoska: «Tko traži, nalazi, tko ište, prima, a tko kuca, otvorit će mu se!»

dje na starom igralištu, oko četriristo metara daleko od crkve. Nekako smo se probijali kroz mnoštvo svijeta. Sve je neobično. Dolaze misli: pa zbilja, je li to moguće? Na Podbrdo u Bijakovice nismo mogli ići. Može se samo u crkvu. Dojmovi su mi pozitivni. Bogu je sve moguće! Zašto i ovo ne bi bilo moguće?

Što vas se najsnažnije dojmilo nakon susreta s fratrima u međugorskoj župi, vidiocima, vjernicima u prepunoj crkvi - župljanima i hodočasnicima?

Opći dojam - molitveno raspoloženje, usmjerenost na crkvu. Fra Zrinko Čuvalo, kapelan, u velikoj neprilici: Što s vidiocima, vjernicima! Nije moguće razgovarati, nema vremena, a problema mnogo.

Na službi u župi Međugorje

Možete li izdvojiti nešto posebno iz tih prvih susreta s Međugorjem?

Posebno me se dojmila molitva tolikih vjernika i traženje svete ispovijedi. Svi smo mi svećenici sjedali i ispovijedali na prostoru s istočne strane crkve.

Kako se dogodilo i kada ste premješteni u svoju novu župu, u Međugorje?

Nakon jedanaest godina župničke službe u Drinovcima, a kao najstarijeg aktualnog župnika, premještaj me zahvaća. U ljeto 1991. na prijedlog provincijala prihvatio sam doći u Međugorje i biti na raspolaganju u onom što mi je moguće.

Je li se razlikovao rad u ovoj župi u odnosu na župe u kojima ste dotle radili, u Konjicu, Mostaru, Gorici, Drinovcima...?

U Međugorje sam došao kada je politička situacija postala vrlo napeta. Ratna psihoza je već vladala. U Velikom tjednu 1992. naša provincijalna uprava pod vodstvom pokojnog fra Drage Tolja napravila je jedan «ratni plan-raspored» svećenika. Jedan broj svećenika je predviđen biti na raspolaganju našim vojnicima u duhovnim potrebama, a jedan broj poći u Primorje gdje će biti na raspolaganju izbjeglicama koji već u velikom broju žena i djece tamo nalaze smještaj. Deseetak nas je odmah pošlo za duhovne potrebe smještenih od Ploča do Trogira. S pokojnim fra Leonardom Orečom ostao sam u susretima. U dva centra smo spremali dnevne Mise, ispovijedali. Ja sam se povratio u Međugorje nakon četiri mjeseca, nakon udaljšavanja ratne opasnosti u našem kraju.

Jasno, rad u Međugorju razlikovao se od rada u drugim župama. Došao sam kao isluženi župnik u želji pomagati svećenicima u novim okolnostima.

Kakva ste nova iskustva stjecali u susretima s hodočasnicima sa svih strana svijeta i što su značila za vas kao svećenika?

Bio sam na raspolaganju župniku fra Ivanu Landeki u duhovnoj pastvi u župi koja je svakim danom postajala velika župa svijeta. Najviše sam vremena provodio u ispovjedaonici. To dobro znaju svi svećenici koji ispovijedaju u Međugorju. Mnoga iskustva su se stjecala. Ona su bila, a tako je i danas: Biti oruđe Božje ljubavi. Pomiriti u dobrim ispovijedima pokornike s Bogom i ljudima. Jedna dragocjena okolnost u tome jest spremnost hodočasnika postići mir u duši, poći iz Međugorja sretniji nego što je došao.

Milosno vrijeme

Koliko ste godina ostali u Međugorju?

U Međugorju sam ostao od 1991. do 1995. To vrijeme od pet godina za mene je bilo milosno vrijeme. Kad god mi je moguće, i danas rado idem, posebno kad su veća okupljanja, biti na raspolaganju za svetu ispovijed.

Na pragu smo dvadeset šeste obljetnice ukazanja Kraljice Mira, što je posve dostatno vrijeme za prosudbu što ukazanja znače za vjernika našeg vremena, za čovjeka i čovječanstvo?

Protetkih dvadeset šest godina ukazanja Kraljice Mira govore mnogo svakom čovjeku današnjice. Kad to ne bi bilo Božje djelo, sigurno bi davno propalo. Ono što hodočasnici traže, to i nalaze: Radost proslave sv. Misa, primanje sv. sakramenta, pohod Brdu ukazanja, Križevac, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, ostavlja im dubok dojam i želju opet što pri-

je doći. Tko se tomu ne bi radovao!? Ovih dana susreo sam jednu 85-godišnju stariću rođenjem iz naših krajeva, a živi u Engleskoj od 1945., posjetila je Međugorje sedamnaest puta. Puna je dobrih dojmova i sreće što može ovamo dolaziti. A koliko takvih ima! Nije fanatik, već vjernica, kojoj je sv. Misa svakodnevna pobožnost Manchesteru, a u Međugorju je duhovna poslastica.

Ostati vjerni

Što biste savjetovali onima koji još sumnjaju u istinitost ukazanja?

Ukazanja nisu članci vjere, ali su poticaj za dublje proživljavanje vjere. Duboko sam uvjeren da toliki dolasci u Međugorje mnogo govore i hodočasnicima i onima koji se za njega zanimaju. Tko želi mir svojoj duši, on će ga i tražiti. Uključivati se u molitveni program, pohađati mjesto ukazanja, Križevac i pristupiti na sv. ispovijed vodi do istinskog jedinstva u sv. pričesti. Sumnjivcima bih savjetovao neka dođu u Međugorje, ostanu u njemu koliko im je moguće, sigurno će se vratiti drugačiji nego što su došli. I ovdje vrijedi ona evanđeoska: «Tko traži, nalazi, tko ište, prima, a tko kuca, otvorit će mu se!»

I, slijedom prethodnog pitanja, što biste savjetovali župljanima?

Međugorskim župljanima savjetovao bih: Sačuvajte ljudsko i kršćansko dostojanstvo. Ostanite Gospina zajednica! Neka vas ne zaslijepi i ne zavede standard. Opravdajte i pred tuđim svijetom da smo svi djeca jednog, zajedničkog Oca. Našim vjernicima savjetujemo pobožnost Gospi i preko poticaja događanja u Međugorju.

FATIMA I PAPE: DEVEDESET GODINA MARIJINIH UKAZANJA U FATIMI

fra Tomislav Pervan

Ove je godine svečano proslavljena devedeseta obljetnica od Marijinih ukazanja troje pastira u Fatimi, blaženima Francisku i Jacinti Marto te Luciji Santos. Ukazivala im se šest puta, od 13. svibnja 1917., svakoga trinaestoga u mjesecu, do 13. listopada te godine, kad je preko 70 tisuća ljudi bilo nazočno *velikom znaku*, neobičnoj igri Sunca, a nazočnici su mislili kako je nadošao smak svijeta. Bijaše to najava apokaliptičnoga stoljeća, u predvečerje *Velikoga oktobra*, najava vremena bezboštva, pomutnje, prevrata, ratova, krvoprolića jer svijet nije htio čuti glas Neba koji je upozoravao pred opasnostima i zlima koja su potom uslijedila.

Posljednje su pape bili svi odreda marijanski pape, ali isto tako odani srcem i dušom Fatimi. Već je papa Pio XII. u listopadu god. 1942., na vrhuncu Drugoga svjetskog rata na preporuku fatimske vidjelice Sestre Lucije posvetio svijet Bezgrješnom srcu Marijinu. Posveta nije ostala bez učinaka. Desetak dana nakon te posvete američke su se trupe iskrcale na afričko tlo, a nakon te posvete Nijemci su odreda gubili sve velike bitke u tome zlosretnom ratu. Nastupio je obrat u ratu. Sudbina Sila osovine bila je zapečaćena, rat je odlučen, najprije negdje drugdje, u nebeskim sferama, gdje Sotona sa svojim anđelima bojuje protiv Miheala i njegove nebeske vojske, a potom i na zemlji.

Njegov nasljednik Ivan XXIII. već je kao kardinal hodočastio u Fatimu. Pavao VI. pohodio je god. 1967. kao prvi papa fatimsko svetište, a Ivan Pavao II. bio je uistinu fatimski papa. Atentat na njegov život dogodio se upravo na dan prvih Marijinih ukazanja u Fatimi, 13. svibnja 1981. Ta ga je činjenica još snažnije povezala s fatimskom porukom. Iz bolesničkoga kreveta zamolio je da mu donesu tekst fatimske tajne napisane Lucijinom rukom. Već je za boravka u bolnici odlučio hodočastiti u Fatimu što se dogodilo točno godinu dana nakon toga atentata. Trajno je naglašavao kako mu je Marija spasila život. Govorio je kako je jedna ruka usmjerila ubojito oružje prema njegovu tijelu da ga usmrti, dok je druga - nevidljiva Gospina - ruka vodila ubojito zrno da ne razori njegove vitalne organe. I tako je preživio. Stoga je dao tu ku-

glu od samokresa ugraditi u samu krunu Fatimske Gospe u fatimskom svetištu.

U tome surjeću vrijedno je istaknuti i činjenicu da je petnaest dana nakon atentata na Papu preminuo poljski primas, neustrašivi borac protiv komunizma, duhovni otac i promicatelj pape Ivana Pavla II. Stefan kard. Wyszyński. Za izbora Karola Wojtyła za papu rekao mu je da on mora uvesti Crkvu i svijet u novi milenij. Wyszyński je bio primas i kardinal *poljskoga milenija*, tisućljeća pokrštenja Poljaka. Vjerujemo da je u sudbinskim danima za Ivana Pavla II. taj hrabri sin Crkve ponudio svoj život Gospodinu samo da sačuva Papu na životu, jer ga svijet i Crkva trebaju.

Ivan Pavao II. bio je drugi put u Fatimi na desetu obljetnicu atentata, god. 1991., a treći put god. 2000., u godini Velikoga jubileja, kad je proglasio blaženima dvoje rano preminulih fatimskih vidjelaca Franju i Jacintu te naredio da se objavi Treća fatimska tajna. Godine 1984. Papa je posvetio na Blagovijest cijeli svijet i napose Rusiju Bezgrješnom srcu Marijinu, nakon čega je uslijedila smjena vlasti u Sovjetskom Savezu. Na partijski se vrh uspinje Gorbačov, započinje vrijeme *glasnosti i perestrojke*, postupnih demokratskih sloboda što je vodilo prema urušavanju komunizma, a pod Jeljcinom i do zabrane same ruske komunističke partije te dokidanja Sovjetskog Saveza god. 1991.

Dana 13. svibnja 1982. Papa je molio u Fatimi: "Marijo, pomozmi nam pobijediti opasnosti Zloga. Još jednom neka se očituje u svijetu i povijesti svijeta beskrajna moć Milosrdne ljubavi. Neka Milosrdna ljubav zaustavi Zlo! Neka preobrazi savjesti! I neka se u tvome Bezgrješnom srcu očituje svima svjetlo nade!"

Današnji je Papa kao pročelnik Kongregacije za nauk vjere pohodio Fatimu god. 1996. te tom prigodom naglasio kako za njega dani u Fatimi nisu obični, nego da je došao kao "Marijin hodočasnik". Sjetimo se kako je kao dijete hodočastio u bavarsko marijansko svetište, Crnoj Gospi u Altöttingu, a bio je ondje i za svoga pohoda Bavarskoj kao Papa minuloga rujna. Kao novoizabrani Papa pozvao je 13. svibnja 2005. vjernike na Petrovu trgu da se posvete i povjere Majci Božjoj Fatimskoj.

Od svoga je prethodnika bio zadužen da kao pročelnik Zbora za nauk vjere objavi Fatimsku tajnu te dadne svoj teološki komentar. Između ostaloga je rekao: "Papa je bio nakon atentata veoma blizu smrti, na samoj granici smrti, a sam je svoj spas protumačio sljedećim riječima: '... Bijaše to majčinska ruka koja je vodila putanju kugle te je Papi koji se borio sa smrću dopustila da se zaustavi na pragu smrti'. A da to bijaše majčinska ruka koja je smrtonosnu kuglu drukčije preusmjerila, samo još jednom očituje da nema nepromjenljive kobi te da su **vjera i molitva one sile koje mogu zahvatiti u samu povijest** te da je na kraju **molitva snažnija od svega strjeljiva, a vjera moćnija od svih divizija.**"

Fatimske a susljedno ni međugorske tajne nisu gradivo koje bi utaživalo našu radoznalost. Vjera nije niti može biti hrana našoj radoznalosti. Ono što ostaje, kaže Papa, jest "uvježbavanje u molitvu i molitva kao put do 'spasavanja duša', a u istom smislu i smjerkaz prema pokori i obraćenju". Sva ukazanja imaju za konačni cilj pokoru, obraćenje, nadu te zauzetost za mir u svijetu. Sve pak smjera prema Isusovu navješćaju, suvremenosti Isusove poruke i u današnjem vremenu. Sve u konačnici mora voditi Isusu Kristu.

POP RATNO SLOVO BENEDIKTA XVI. UZ KNJIGU KARD. BERTONEA

“POSljednja FATIMSKA VIDJELICA - MOJI RAZGOVORI SA SESTROM LUCIJOM”

Nedavno je kardinal i državni tajnik Svete Stolice Tarcisio Bertone objavio knjigu o svojim razgovorima s posljednjom fatimskom vidjelicom Sestrom Lucijom koja je preminula u veljači 2005., nepuna dva mjeseca prije pape Ivana Pavla II. Popratno slovo knjizi napisao je papa Benedikt XVI. koje donosimo u svome prijevodu.

Gospodinu kardinalu Tarcisiju Bertoneu,
Državno tajništvo

S tranicama knjige “Posljednja vidjelica iz Fatime” povjeravate Vi, časni subrate, mnoge uspomene kako ne bi ostale samo dragocjeno blago osobnih osjećaja. A kako je riječ o događajima koji su utisnuli svoj biljeg posljednjemu odsječku 20. stoljeća, trebaju se predati i kolektivnom sjećanju kao tragovi koji nisu bez značenja u svjetskoj povijesti.

U stvarnosti smo poglavlje koje obrađuje objavu trećega dijela fatimske tajne proživljavali zajednički u onome sjećanja vrijednu vremenu - naime, u jubilarnoj 2000. godini - ja kao pročelnik Svetoga zbora za nauk vjere, a Vi kao tajnik istoga dikasterija. Ivan Pavao II., veliki papa, moj prethodnik, bijaše bogat proročkim nadahnućima te je bio osobno uvjeren kako je “majčinska ruka” Djevice otklonila ubojito zrno koje je moglo biti po njega smrtonosno. I tako je prepoznao kako je došao trenutak da se skine zastor s misterija koji je obavljao zadnji dio tajne koju je predala Djevica pastirima u Fatimi. S time je bio zadužen Sveti zbor za nauk vjere koji je čuvao vrijedni dokument, napisan rukom Sestre Lucije.

Bijaše to vrijeme svjetla: Ne samo što su se svi mogli upoznati s porukom, nego također i stoga što bijaše moguće otrgnuti istinu iz konfuzna surječja raznih tumačenja i špekulacija apokaliptične naravi koje su kružile u Crkvi te su kod vjernika pridonosile većma pomutnji nego molitvi i pokori. S druge strane mogao se pak utvrditi utješni razvoj marijanske pobožnosti - istinskoga izvora kršćanskog života - u dojmljivu i oko dojmljiva fatimskoga svetišta kao i u svim dijelovima svijeta gdje se u vjeri puka duboko ukorijenilo štovanje Blažene Djevice pod utjecajem fatimskih ukazanja te pozivalo muževe

i žene da se posvete Marijinu bezgrješnom srcu.

Razgovori koji su se odvijali između vidjelice, posljednje preživjele od troje pastira i Vas, od Pape poslanoga biskupa, nisu samo značajno ovjerovljenje istine o događajima. Oni k tome nude i prigodu da se upozna jasna svježina same duše Sestre Lucije te za njezinu ženstvenost tipična inteligencija srca koja je prerasla u čvrstu vjeru. I kroz iskustvo te ponizne sestre prosijava također uloga Djevice Marije koja majčinskom rukom prati kršćane u nevoljama i oporostima života.

Ja sam se sâm osobno pobrinuo sastaviti teološki tumač u toj stvari nakon intenzivne molitve te nakon što sam duboko meditirao autentične riječi trećega dijela fatimske tajne koju je zabilježila na papiru svojom rukom Suor Lucia. Kao sinte-

za i veoma dragocjeni pečat urezalo mi se utješno obećanje svete Djevice: “I na kraju će moje Bezgrješno Srce trijumfirati!” I kao što sam uz to napisao: “Marijin ‘Fiat’, riječ njezina Srca, promijenio je svjetsku povijest jer je spustio Spasitelja u ovaj svijet - jer je u prostoru toga ‘da’ Bog mogao postati čovjekom te to zauvijek i ostaje.” I nadalje: “Otkako sami Bog ima ljudsko srce te je time okrenuo čovjekovu slobodu prema dobru, prema Bogu, sloboda za zlo nema više zadnju riječ.” Za to je fatimska poruka daljnja potvrda.

Na sve koji će se približiti tome svjedočanstvu ponudenu u ovoj knjizi zazivam zaštitu blažene Fatimske Djevice. A Vama, gospodine Kardinalu kao i g. dr. Giuseppe De Carli, koji je s Vama dijelio muku pri sastavljanju tih uspomena, podjeljujem svoj apostolski blagoslov.

MONS. BOULOS EMILE SAADÉ, MARONITSKI BISKUP BISKUPIJE BATROUN (LIBANON)

Od 8. do 14. svibnja 2007. na hodočašću u Međugorju boravio je mons.

Boulos Emile Saadé, maronitski biskup biskupije Batroun u Libanonu.

Došao je sa skupinom hodočasnika u organizaciji udruge Prijatelji

Marije Kraljice Mira sa sjedištem u Beirutu. Mons. Boulos Emile Saadé je

svećenik od 1958. god. a biskup od 1986. Odgovornost za biskupiju Ba-

troun na sjeveru Libanona nosi od lipnja 1999. Evo što nam je rekao:

“U mojoj biskupiji 95% stanovnika su kršćani maroniti. Tu također živi i mala muslimanska manjina te mala pravoslavna manjina. Mi smo vrlo stara Crkva koja je uvijek bila vjerna Rimu, s duboko izraženom pobožnosti prema Djevici Mariji. Na Bliskom istoku mi smo proganjani već stoljećima, od dolaska islama u sedmom stoljeću. Sveti Jean Maron, osnivač Maronitske Crkve, živio je u Siriji ali se zbog osvajačkih pohoda sa svojim vjernicima povukao u libanonske planine. Progonstva su se nastavila, i jedina zaštita uvijek je bila presveta Djevica. Naši patrijarsi u prošlosti nisu imali stalna boravišta, išli su iz mjesta u mjesto, i posvuda su otvarali mjesta marijanske pobožnosti. Sva boravišta naših patrijarha posvećena su Djevici Mariji.

Naš odnos prema Mariji je vrlo emocionalan. Za nas je ona jako važna. Molitva BDM je stara maronitska tradicija. Posvuda u Libanonu postoje špilje u kojima se časti BDM. Kod nas nema mjesta ukazanja, ali mi rado kažemo da to nije potrebno jer je Gospa stalno s nama! Činjenica da smo sačuvali vjeru unatoč stoljeća progonstava Gospino je djelo. Imamo stotine mučenika... Uvijek smo živjeli u strahu, i danas živimo u strahu da Libanon ne postane islamska država, a skoro 50% stanovništva su kršćani. Mi smo protiv iseljavanja. Ima oko 500.000 Libanona u inozemstvu i oko 1,500.000 u samom Libanonu.

Međugorje me podsjeća na Libanon. Vrlo je slično. Kod nas, kad ljudi idu na posao, idu s krunicom. Mi smo marijanski ljudi. Došli smo ovamo moliti s ovdašnjim

ljudima, moliti zagovor presvete Djevice da bude mir – ovdje, u Libanonu i u cijelome svijetu.“

A. Merković

BICIKLOM IZ ČEŠKE DO MEĐUGORJA UZ PRVU OBLJETNICU SVEĆENIČKOG REĐENJA

Početkom svibnja 2007. mladi svećenik Zdenek Fučík iz župe Mikulov u biskupiji Brno u Češkoj odlučio je doći na hodočašće u Međugorje biciklom. Htio je na taj način zahvaliti Bogu za svoj svećenički poziv i za prvu godinu svećeništva - svećeničko ređenje primio je 24. lipnja 2006., točno na 25. obljetnicu ukazanja u Međugorju.

Zdenek je već 1988. bio u Međugorju i od tada želi doći na hodočašće biciklom. Put dug 856 kilometara prešao je u 6 dana, svaki je dan vozio po 7 sati i prelazio po 150 do 160 kilometara. Spavao je pod vedrim nebom. Svakog dana u rano jutro slavio je Misu, svakog dana na neku posebnu nakanu: za svoje župljane, za obitelji, za svećenike, za hodočasnike, za bolesnike...

Za ovo hodočašće skupio je hrabrosti jer je čitao knjigu o jednom isusovcu koji je pješice hodočastio u Santiago de Compostella i tako prešao 3000 kilometara.

MALTEŠKI BOLNIČARI OPET U MEĐUGORJU

1. svibnja 2007. članovi Prve pomoći Maltežana iz Kölna (Njemačka) i dragovoljci započeli su svoju ovogodišnju službu u Međugorju. U službi hodočasnika i župljana bit će do 1. studenog ove godine. Malteški red poziva sve dragovoljce koji se žele uključiti u ovu službu da im se jave.

MARATON MIRA „TRČIMO GOSPI“

U subotu 19. svibnja 2007. održan je prvi „Maraton mira i pomirenja“ od Gruda do Međugorja u dužini od 42.195 metara pod nazivom „Trčimo Gospi“. Organizatori su kršćanska udruga Kup-Karmel u suradnji s atletskim klubom Dinamo-Zrinjevac iz Zagreba (Hrvatska), te Studio Nada d.o.o. iz Ljubuškog (BiH) i općine Grude, Ljubuški i Čitluk. Početak maratona bio je u Grudama, a cilj kod Gospina kipa pred crkvom u Međugorju. Na dionici od Ljubuškog do Međugorja održala se utrka građana u dužini od 15 kilometara.

Temelj ovog Maratona mira je Gospi-na poruka od 25. srpnja 1990.: „Draga djeco! Danas vas pozivam na mir. Ovdje sam došla kao Kraljica Mira i želim vas obogatiti svojim majčinskim mirom. Dragi djeco, ja vas volim i sve vas želim povesti k miru, koji samo Bog daje i obogaćuje svako srce. Pozivam vas da postanete nositelji i svjedoci moga mira u ovom nemirnom svijetu. Neka mir zavlada u čitavom svijetu koji je nemiran i čezne za mirom. Ja vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom. Hvala što ste se odazvali mome pozivu!“

Robert Rukavina, predsjednik kršćanske udruge Kup-Karmel, objasnio je: „Cilj ove športsko-rekreativno-hodočasničke utrke bio je objединiti športaše i hodočasnike iz različitih sredina, kultura i naroda u manifestaciju promicanja izvornih kršćanskih vrjednota: mira, pomirenja, praštanja. Ona bi trebala postati znak i poticaj izgradnji mira i povjerenja na ovim prostorima i šire. Naziv utrke „Trčimo Gospi“ je jednostavna konstatacija da čovjek bez Božje pomoći i podrške ne može ostvariti ništa veliko, a pogotovo ne mir i pomirenje. Riječi „Međugorje“ i „Gospa“ već su duže vremena postale sinonimom Božjeg poziva ljudima da se pomiruju, da žive mir u svojim srcima, mir sa sobom, s drugim ljudima i s Bogom. Stoga odabراسmo kao cilj maratona svetište Kraljice Mira u Me-

đugorju, pod čiji smo zagovor stavili čitavu manifestaciju. Sama organizacija ovog maratona odgovor je na njen poziv od 25. svibnja 2006.: „Dječice, tražite i radite svom snagom, da mir pobijedi u vašim srcima i u svijetu...“

U utrci je sudjelovalo stotinjak natjecatelja iz BiH, Hrvatske, Slovenije, Srbije, Mađarske, Španjolske, Austrije, Italije i Irske.

U maratonu je sudjelovao i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, rodом iz

Gruda. Po dolasku na cilj ušao je u crkvu sv. Jakova i pomolio se pred Gospinim kipom. O ovom iskustvu je izjavio: „Sretan sam što sam prvi put u životu istrčao Maraton mira Kraljici Mira, majci svih majki. Ovaj maraton posvećujem svojoj majci, svim majkama, supruzi, kćerki i svim divnim ljudima ovdje od Gruda do Međugorja, svim ljudima u BiH, prije svega mojoj Hercegovini, Hrvatskoj i svim dobrim ljudima svijeta.“

STATISTIKE ZA TRAVANJ I SVIBANJ 2007.

Travanj 2007.:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 136.500

Broj svećenika koncelebrana: 2.565

Svibanj 2007.:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 159.600

Broj svećenika koncelebrana: 3.202

Od siječnja do svibnja 2007. u Međugorju su boravili hodočasnici iz sljedećih zemalja: Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Češka, Danska, Engleska, Filipini, Francuska, Haiti, Hong Kong, Hrvatska, Indija, Indonezija, Irsko, Italija, Južnoafrička Republika, Kanada, Kina, Koreja, La Reunion, Litva, Letonija (Latvija), Liba-

non, Luksemburg, Makao, Mađarska, Malta, Martinique, Mauricijus, Meksiko, Nizozemska, Norveška, Nova Kaledonija, Novi Zeland, Njemačka, Panama, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, SAD, Seychelles, Slovačka, Slovenija, Srbija, Škotska, Španjolska, Švicarska, Tahiti, Ujedinjeni Arapski Emirati, Ukrajina, Venezuela.

PRVA SVETA PRIČEST U MEĐUGORJU

U nedjelju 6. svibnja 2007. osamdeset i dvoje djece iz župe Međugorje pristupilo je Prvoj svetoj pričesti. Na ovaj sakrament sjedinjenja s euharistijskim Isusom pripremili su ih njihovi vjeroučitelji, sestra Slavica Kožul, sestra Petra Bagarić i sestra Iva Bešlić. Svečanu svetu Misu predslavio je fra Bože Milić. Slavlje je svojim prekrasnim pjevanjem obogatio zbor „Golubići mira“ pod ravnanjem sestre Slavice Kožul. Nazočni su bili članovi obitelji prvopričesnika, ali i međugorski hodo-

časnici i namjernici. Molitva vjernika bila je u obliku recitala u kojem su djeca izrazila svoje predanje Isusu. U procesiji s prikaznim darovima sudjelovala su sva djeca. Časne sestre franjevke na službi u Međugorju za ovu su prigodu osmislile cvjetnu dekoraciju na temu „Dođite k Živomu Vreću“.

U subotu 5. svibnja, dan prije Prve svete pričesti, djeca su po prvi put pristupila sakramentu svete ispovijedi. Pratili su ih njihovi roditelji koji su se također ispovjedili.

UPUTE HODOČASNICIMA

Molimo hodočasnike koji pristižu pješice da u molitvenoj sabranosti hodočaste Kraljici Mira, a vozače upozoravamo na opreznju vožnju u ove dane budući da će se na prilaznim cestama nalaziti rijeke hodočasnika. Poštujte prometnu policiju i redarsku službu u župi. Pješaci neka sa sobom ponesu dovoljno napitaka, a ukoliko budete imali bilo kakvih zdravstvenih problema možete potražiti medicinsku pomoć u ambulanti pri župi. Svete mise ćete moći uplatiti u župnom uredu i kiosku pored crkve. Sve sumnjive pojave prijavite redarskoj službi, te čuvajte svoje osobne stvari.

RASPORED MOLITVENO - LITURGIJSKOG PROGRAMA ZA 26. OBLJETNICU GOSPINIH UKAZANJA U MEĐUGORJU

Od petka 15.06. do subote 23.06.

Devetnica - molitva krunice na Podbrdu u 16 h

Nedjelja 24.06.

blagdan sv. Ivana Krstitelja

06 h „Hodnja mira“ od Humca do Međugorja

Polazak s Humca u 6 sati ujutro

ispred crkve Sv. Ante

Dolazak u Međugorje oko 10 h.

Blagoslov s Presvetim.

Sv. ispovijed prije podne i od 17 sati navečer.

8 h i 11 h Svete Mise na hrvatskom jeziku

svete Mise na drugim jezicima – prema blagdanskom rasporedu

18 h Krunica

19 h Večernja sveta Misa uočnica

22 - 05 h Klanjanje Isusu u

Presvetom oltarskom sakramentu

Ponedjeljak 25.06.

26. obljetnica Gospih ukazanja u Međugorju

Sv. ispovijed tijekom cijelog dana

5, 6, 7, 8, 9, 11, 16 h - svete Mise na hrvatskom jeziku

sv. Mise na drugim jezicima – prema blagdanskom rasporedu

18 h Krunica

19 h Središnje večernje misno slavlje

DVANAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE: „S MARIJOM U IŠČEKIVANJU DUHA SVETOGA“

Dvanaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 2. do 7. srpnja 2007. Tema seminara je: „S Marijom u iščekivanju Duha Svetoga“.

Predavač na seminaru je o. Raniero Cantalamessa, franjevac kapucin. Od 1980. god. on je Propovjednik Svete Stolice, zvan i Apostolski propovjednik te svakog petka tijekom došašća i korizme drži meditacije u nazočnosti Pape, kardinala, biskupa, premeta i poglavara vjerskih redova.

Program: Prije podne - zajednička molitva, klanjanje pred Presvetim, predavanje. Poslije podne - predavanje, sudjelovanje u večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi. Zajednička krunica na Brdu ukazanja, zajednički Put križa i prigoda za ispovijed na Križevcu. Zajednička molitva na grobu fra Slavka Barbarića koji je pokrenuo ove seminare.

Svoje prijave možete izvršiti putem telefona/faksa na broj 00 387 36 651 999.

OSAMNAESTI MEĐUNARODNI MOLITVENI SUSRET MLADIH

Osamnaesti međunarodni molitveni susret mladih održat će se u Međugorju od 1. do 6. kolovoza 2007. Tema susreta je: **„Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge!“** (Iv 13,34) (*„Draga djeco! Danas vas pozivam na ljubav. Dječice, ljubite se Božjom ljubavlju... Uskrsli Isus bit će s vama a vi njegovi svjedoci.“* - poruka, 25. ožujka 2005.)

Program:

Prije podne: zajednička jutarnja molitva, predavanja i svjedočanstva.

Poslije podne: predavanja i svjedočanstva, večernji molitveni program Župe.

Navečer: klanjanje pred Presvetim, cjelonoćno klanjanje, procesija kroz župu, predstava zajednice Cenacolo, oproštaj u pjesmi.

U zoru 6. kolovoza, na blagdan Preobraženja: Sv. Misa na Križevcu.

KAKO DOŽIVLJAVAM(O) MEĐUGORJE (3)

mons. Eduard Peričić

Koliko sam puta do sada bio u Međugorju? To sam Gospodin znade. I zašto idem? I to On znade i bolje od mene! Prvi put to je bilo jednog ljetnog dana. Privukli su me glasovi: U Međugorju se Gospa SVAKI DAN ukazuje vidiocima. Pobožna radoznalost! I ne samo to.

Bio sam s još dvojicom kolega svećenika. Bili smo samo na večernjoj svetoj Misi. Poslije svete Mise vrlo kratki susret s govornjom Vickom i sramežljivim malim Jakovom koji je izbjegavao svaki razgovor. Vicka je govorila o susretu s Gospom drugog dana kad ih je Gospa pozvala da joj se približe i kako su kao poneseni gotovo letjeli malo naviše, kako je Jakov upao u draču i kako mu se ništa nije dogodilo. Vickino pripovijedanje bilo je tako jednostavno, vedro i toliko puno istinoljubivosti da nam nije bilo ni na kraj pameti da posumnjamo u istinitosti njezinih riječi. Radosni, vraćali smo se osobnim kolima.

Spasila nas je Gospa

Zajednički smo izmolili Vjerovanje, sedam Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu, molitvu koju Gospa u Međugorju preporuča, i počeli komentirati Vickino pripovijedanje. Kad odjednom: *Stani!* Pred nama na cesti malo prije Ljubuščkog prikolica obilježena tek s nekoliko stijena na cesti prije nje a prema nama zablješćali farovi automobila koji se približavao. Lijevo automobil, desno prikolica. Na cesti mrak. Neizbježan sudar. Kolega je naglo skrenuo malo ulijevo i naprijed. Udarac! Našli smo se u kolima prevrnutim na krov. Izvlačimo se. I nikomu ništa! Ma ni automobilu! Istrgnut samo stražnji odbojnik. Nailazi policija. Opće čuđenje. Kako je bilo moguće izbjeci neizbježni izravni sudar na uskoj i mrakom zahvaćenoj cesti!? I nikomu ništa! Bili smo sigurni: Spasila nas je Gospa. I automobil je mogao dalje.

Bilo je to prvo iskustvo Međugorja. Iskustvo prepune župne crkve jedne obične ljetne večeri, iskustvo spontanog razgovora s govornjom vidjelicom i povučenim

malim vidiocem, iskustvo radosne molitve zahvalnosti, iskustvo Gospine intervencije koja je spriječila neizbježni sudar.

Ponovno u Međugorju

Sljedeći susret s Međugorjem bio je rane jeseni iste godine. Vraćao sam se iz Sarajeva gdje sam držao jedno predavanje u katedrali u povodu 100-te obljetnice Vrhbosanske nadbiskupije. Došao sam vlakom do Mostara, autobusom do Čitluka i onda pješice do Međugorja. Bio sam tamo oko 17 sati. Pitao sam i doznao gdje stanuje vidjelica Vicka. Prisustvovao sam ukazanju. Osjetio sam samo radost, jednu duboku, duboku radost i sretan prečicom kroz polje došao u crkvu na svetu Misu. Crkva je bila zaista prepuna domaćeg svijeta, kao da je sve krenulo i došlo u crkvu. Pobožnost, radost i mir ocrtavao se na licima sviju.

Sljedećeg, i sljedećeg, i sljedećeg ljeta srce vuče i vuče u Međugorje - do početka Domovinskog rata. Stanka do 1995. I ponovno u Međugorje, u Međugorje. Najprije jednom godišnje, pa barem dvaput. Godine 1998. proračunao sam: do sada više od deset puta - sigurno! I nisam više mogao zadržati svoje osjećaje samo za sebe. Osjećao sam da ih moram podijeliti s drugima. Prenijeti bujicu radosti, prenijeti na druge svoju sigurnost. I zapisah:

Promatrajući, čitajući, razgovarajući i razmišljajući dolazim do čvrstog uvjerenja - u Međugorju je na djelu Bog. Tamo pobožnost prema Gospi vodi do duhovnih plodova velikih dimenzija - do brojnih obraćenja, neobično skrušenih i dirljivih ispovijedi kojima sam i sam bio svjedokom, događanja praktične vjere osoba koje sam dobro upoznao. A dobre plodove može rađati samo dobro stablo. I tako je nastala poema: Gospa - Međugorska Kraljica Mira.

I moji prvi javno izraženi dojmovi glasilu su:

U talijanskom gradu Livorno čuo sam kako pastoralna suradnica (Ottavia Margotta u studenom 1993.) oduševljeno govori župniku o Gospi koju ona nazva Hrvatska Gospa – Madonna Croata. Ona je za mene - reče - Madonna Croata, jer govori svakodnevno jezikom Hrvata. Išla je pobožna Talijanka u zemlju gdje žive Hrvati, u Međugorje da dragoj pomoli se Gospi što svima najdraža je Mati. Gospa je za nju i zato Madonna Croata jer vjerno štiti nametnutim ratom izmučen narod Hrvata.

Križ na Križevcu obuhvaćen velikom narančastom kuglom

Tako je počelo moje javno očitovanje. Nisam tada mislio da će potom slijediti i drugi pisani materijali. A morali su, doista su morali - jer iz punine srca usta moraju prozboriti. I kako ne govoriti o doživljenom! I sada kada bacim samo kratak pogled unatrag, iako često ističem da *ništa naročito nisam doživio u Međugorju*, ne mogu se oteti dojmu da su mi ipak gotovo danonoćno misli bile tamo. A više puta bio sam kod Vicke za vrijeme ukazanja, u župnoj kući za vrijeme ukazanja, u crkvi dok se na koru crkve Gospa ukazivala. Mnogi su mi govorili o predivnom osjećaju koji ih je zahvaćao u vrijeme Gospinih ukazanja; mnogi svjedočili o neobičnim igrama sunca; mnogi pričali o križu na Križevcu koji se okretao ili gubio iz vida i opet pojavljivao. A ja baš ništa od toga ni vidio, ni osjetio, osim jedne jesenske večeri pred zalazak sunca: Gledam prema Brdu ukazanja i vidim veliku narančastu kuglu veličine mjeseca u ravnoj crti kreće prema Križevcu, do podnožja križa nevelika kao mjesec a zatim čitav križ njom obuhvaćen i osvijetljen! Stvarnost ili pričina? Ni danas nisam siguran. Svakako događaj koji mi se duboko usjekao u pamet, u sjećanje! I razmišljam - danas - nije li to Gospina poruka: *Prihvati svoj križ teže pokretljivosti!?!*

Gospa jest u Međugorju

Od 2000. nadalje sve češće srce vuče u Međugorje. Je li moguće da ništa ne doživljavam? Ili možda tražim previše? Ne, nije mi jasno! Ali Međugorje je za mene stvarnost. Jedna duboka, duboka sigurnost: *U Međugorju je Bog na djelu preko Gospe!* Njihova je nazočnost gotovo opipljiva. Radost koja zrači iz pogleda svijlu

koji tamo dolaze, iz usta svih koji govore da su tamo bili. Jedna neobjašnjiva dubina smirenosti i pouzdanja koja me vuče tamo i koja me prožima, koja me potiče na molitvu što češću, ne samo onu obveznu, na molitvu krunice koja postaje sve draža i draža, tiho klanjanje u kapelici Svećeničkog doma koje unosi puninu radosti i mira. Ne, nitko me ne može uvjeriti da to ne dolazi od Kraljice Mira koja donosi i unosi mir i radost, koja donosi sigurnost, koja potiče na predanje, na bezrezervno predanje Bogu koji je tako dobar, na ljubav sve snažniju prema Isusu kojemu sve češće osjećam potrebu kazati: *Isuse, ti zaista nemaš ukusa, kad si izabrao mene, a ima toliko boljih od mene*, a potom s jednom radosnom smirenošću: *Hvala ti i pomoz mi da te ne razočaram.*

Koju ulogu ima u tome Međugorje? Je li to odraz Njezine prisutnosti u malom i sada već svesvjetskom Međugorju? I čitam, čitam i čitam gotovo sve što je napisano o Međugorju, o Gospinoj nazočnosti na tom posvećenom mjestu. Razgovaram s tamošnjim fratrima, razgovaram s hodočasnici koji redovito tamo idu, razgovaram s ljudima raznih društvenih slojeva koji su gotovo slučajno naišli u Međugorje i od tada ne mogu bez njega, slušam o doživljenim ispovijedima - nigdje doživljenim tako kao tamo - povremeno se susretajem s Vickom a ona uvijek ista: vedra, pričljiva, vjerodostojna. Sveta Misa, klanjanje Presvetom, ispovijedanje u Međugorju sve dublje i sve snažnije utiskuju u moju dušu, u moje srce, u svega mene: **GOSPA JEST U MEĐUGORJU!** I tako više od dvadeset godina. Dvadeset i pet godina. Evo već i punih dvadeset i šest godina.

I napisah tako 1. *Gospa – Međugorska Mraljica Mira (1988.);* 2. *U Međugorju Gospa (2002.);* 3. *Gospina prisutnost u Međugorju (2005.)* i ove godine: 4. *Pod okriljem Kraljice Mira* i 5. *Crkveni pastiri o Međugorju (papa, kardinali, nadbiskupi, biskupi)*. No, tko Gospin okuša kolač, makar svaki put doista blaženo sit, ne može više bez njega, duša za njim čezne i još uvijek ga treba i ne samo za sebe. Treba ga i za onog kojeg susreće, s kojim živi, jer ga u Međugorju doista vodi i dovodi na siguran put do Boga, do neba. A ja trebam i dalje raditi. Prikupljati nove i nove materijale. A dobro je nešto i ukratko kao ovdje, u ovom glasilu - *Glasniku mira* – Kako doživljavam Međugorje. I susreti s Mirjanom, no o tome u sljedećem nastavku.

EINSIEDELN - NAJVEĆE GOSPINO SVETIŠTE U ŠVICARSKOJ

fra Karlo Lovrić

Einsiedeln, najveće Gospino svetište u Švicarskoj, od Züricha udaljeno 40-ak kilometara, dobilo je ime po redovniku isposniku (Einsiedler) sv. Meinradu koji je godine 835. na područje današnjeg kantona Schwyz došao iz benediktinske opatije na otoku Reichenau na Bodenskom jezeru. Tu je sagradio kolibu i u njoj se nastanio. Stotinjak godina poslije na tom je mjestu podignut benediktinski samostan koji je vrlo brzo, posebice nakon donošenja relikvija sv. Mauritiusa oko 940., dobio veliko značenje na razini Svetoga rimskog carstva njemačkog naroda. Na prijelazu iz 10. u 11. stoljeće Einsiedeln je postao uzornim samostanom i središtem monaške obnove i kulturne djelatnosti širega područja.

PRVI PISANI DOKUMENT

Početak hodočašćenja povezan je s predajom o «božanskom (anđeoskom) posvećenju» čudotvorne kapelice koja potječe barem od polovice 12. stoljeća.

Prvi pisani dokument o hodočašćenju potječe iz 1337.

Već je 1353. sagrađena hodočasnička bolnica, što svjedoči o porastu hodočasnika koji su dolazili iz cijele Švicarske, ali i iz inozemstva.

U vrijeme reformacije broj hodočasnika se smanjio, ali u vrijeme protureformacije se brzo povećava. No, uskoro dolazi žalosno razdoblje koje bi bilo najbolje zaboraviti: godina je 1798., tamo gdje su trebali biti hodočasnici klatare se razulareni francuski vojnici - svađaju se za porciju hrane, opijaju i kockaju. Gdje se stoljećima čulo samostansko pjevanje psalama, sada se čuje psovka...

Iz čudotvorne kapelice uzet je drveni Gospin kip i dopremljen u Pariz. Ubrzo se otkrilo da je riječ o kopiji kipa.

Redovnici su, pretpostavljajući što bi se moglo dogoditi, izvornik zamijenili dobro urađenom kopijom. Francuske vojnike je to, dakako, razgoropadilo. Pokrenuli su istragu. Da su slučajno našli kip koji je bio zakopan najprije u zemlji iznad Schwyza (Haggenegg), a onda u zaprežnim kolima prebačen u Bludenz (Austrija), ubili bi Placida Kaelina, namještenika u samostanu koji je to učinio.

I tako je Einsiedelnska Gospa iz Bludenza do Trsta dospjela neoštećena. Francuski vojnici su se osvetili: čudotvornu kapelicu pretvorili su u prah i pepeo.

SVETIŠTE JE MORALO NESTATI

Francuski vojnici su znali, što su i zašto su to činili. Nije ih zanimala umjetnička vrijednost ovoga kipa. U njemu se krila duhovna snaga koja privlači pa bi mogla i dalje privlačiti. Hodočasnici će dolaziti iz cijele Europe u Einsiedeln, dok god bude Crne Gospe u kapelici. A to znači da će i samostan dalje živjeti. Zato je kapelicu i Crnu Gospu trebalo uništiti. Ne zaboravimo, namjera Francuske revolucije bila je srušiti oltare u Francuskoj i svugdje dokle je dopirala Napoleonova čizma. U riječ: kršćanstvu je trebalo zadati smrtni udarac!

Povijest kapelice seže do sv. Meinarda. Kad su prvi redovnici (Einsiedler) 40 godina poslije ubojstva sv. Meinarda u «Mračnoj šumi» opet podigli kolibe, podigli su na ruševinama njegova oltara

kapelicu koju su posvetili Presvetom Otkupitelju.

Prvi opat, Ebehard von Nellenburg, pokraj kapelice je sagradio crkvu u čast Blaženoj Djevici Mariji i sv. Mauritiusu koja je svečano posvećena u kolovozu 948., a 14. rujna trebala je biti posvećena i kapelica Presvetog Otkupitelja.

LEGENDA O ANĐEOSKOJ POSVETI

U noći prije posvete kapelice biskup sv. Konrad iz Konstanz molio se u njoj i vidio kako Krist kao Otkupitelj svijeta silazi s Neba i u ljubičastim misnim haljinama se penje na oltar. Četiri evanđelista stavljaju mu mitru na glavu, anđeli lepršaju uokolo s tamjanom u kadioniku i pjevaju u koru pod vodstvom arkandela Mihaela, dok Petar drži pastirski štap. Mnogi sveti sudje-

luju u misnom slavlju u kojem je Krist sam posvetio kapelicu u čast svoje majke Marije. Mjesto je postalo mjestom milosti, a 14. rujan i danas slavi kao dan anđeoske posvete. Pročelje crkve i čudotvorna kapelica uvečer su osvijetljeni tisućama svijeća.

Na slavlju anđeoske posvete 1466. godine, bilježe kroničari, okupilo se 130.000 hodočasnika.

ONA JE CRNA I LIJEPA

Einsiedelnska Gospa i njezino dijete su crni a Gospa spada u red najčuvenijih Crnih Gospa u Europi. Pretpostavlja se da je tijekom stoljeća pocrnjela od upaljenih svijeća i tamjana.

Prije nego se godine 1803., pet godina nakon bijega pred Francuzima, svečano vratila u Einsiedeln, bila je restaurirana u Austriji. Umjetnik ju je obijelio. Lju-

Svećenici su angažirani kao propovjednici, ispovjednici u velebnoj baroknoj bazilici i kao profesori u vlastitoj gimnaziji, a braća rade druge poslove - kuhari, sakristani, vrtlari - u crkvi, oko crkve i na svom velikom imanju.

SALVE REGINA

A svi zajedno sudjeluju u zajedničkim dnevnim molitvama: u misnom slavlju, moljenju časoslova u kojem se psalmi uvijek pjevaju. U 16 sati redovnici idu u opходу od glavnoga oltara u bazilici do čudotvorne kapelice koja se nalazi također u bazilici blizu ulaznih vrata i tu višeglasno otpjevaju SALVE REGINA.

Benediktinci uzgajaju i rasne konje koje se može vidjeti dok slobodno pasu u blizini samostana. Uz samostan, sagrađen na visini od 1200 m nad morem, nastala je i na-

OD 1967. HRVATI HODOČASTE U EINSIEDELN

Hrvatski pečalbari u Švicarskoj prihvaćaju Einsiedeln kao svoju Mariju Bisticu, svoj Trsat, svoj Sinj, svoj Široki Brijeg, svoje Olovo..., (danas je to Međugorje!) i zajedno sa svojim misionarima započeh hodočastiti Crnoj Gospi.

Od 1967. čine to bez prekida. Prvih godina pridružili bi im se i Hrvati pečalbari iz susjednih država - Njemačke, Austrije, Francuske - dok i oni sami ne prepoznaju u hodočašćenju Gospi vjersku i nacionalnu vrijednost i sami započeh hodočastiti Gospi u zemljama gdje žive. Premda su jugokomunističke tajne službe budno pazile na hrvatska hodočasnička okupljanja u inozemstvu i pojedince (misionare i vjernike) na razne načine ucjenjivale, posjet Gospi uvijek je bio veličanstven. Tisuće i tisuće hodočasnika ispunilo bi subotom poslije podne brdo obavljajući put križa uz Kalvariju, navečer trg ispred bazilike u veličanstvenoj procesiji sa svijećama, a u nedjelju u 12 sati prostranu baroknu baziliku. Osim molitvenog programa (sv. Misa, klanjanje

di su bili razočarani: «To nije naša Gospa - naša je crna». Umjetnik je premazao ruke i lice crnom bojom i takva je ostala do danas i u narodu se udomila kao Crna Gospa.

NOVA KAPELICA

Poslije povratka Gospa je još nekoliko godina morala čekati da bi našla mjesto u novosagrađenoj kapelici (1817.) pod snažnim oktogonom u samostanskoj crkvi - baroknoj bazilici.

U ovoj tisućljetnoj opatiji danas živi sedamdesetak redovnika. Nekada ih je bilo više. I njih je zahvatila suša redovničkih i svećeničkih zvanja. Većina su svećenici, ali ima i braće. Još uvijek su na snazi riječi iz pravila njihova sv. utemeljitelja, sv. Benedikta: *Ora et labora – moli i radi!*

seobina Einsiedeln - mjesto koje danas ima oko četiri tisuće stanovnika koji su se prije bavili poljoprivredom i stočarstvom, a danas žive od ugostiteljskoga rada dočekujući hodočasnike i turiste.

U blizini samostana uzdiže se brdo Kalvarija s postajama križnoga puta. Nekada su te postaje bile sastavni dio hodočasničkog programa u Einsiedelnu, a danas je ta pobožnost, nažalost, uglavnom nestala. Zahvaljujući Hrvatima koji žive i rade u Švicarskoj, ta je pobožnost ipak zaživjela u Einsiedelnu i uopće u Švicarskoj.

Naime, hrvatske katoličke misije u Švicarskoj prepoznale su vrijednost ove pobožnosti pa je Put križa postao i sastavni dio godišnjeg hodočašćenja Gospi u Einsiedeln, a ne samo u korizmeno vrijeme priprava za Uskrs.

Povijest kapelice seže do sv. Meinarda. Kad su prvi redovnici (Einsiedler) 40 godina poslije ubojstva sv. Meinarda u «Mračnoj šumi» opet podigli kolibe, podigli su na ruševinama njegova oltara kapelicu koju su posvetili Presvetom Otkupitelju.

Presvetom oltarskom sakramentu, ispovjed, procesija sa svijećama) biva ponuđen i kulturno-zabavni program koji je privlačio Hrvate, posebice u vrijeme jugokomunističkog režima i vremena osamostaljenja Hrvatske, odnosno Domovinskog rata.

Sve se to njeguje i danas. Misionari dolaze i odlaze, generacije se vjernika smjenjuju, a Crna Gospa i dalje privlači ne samo prvu i drugu, nego i treću generaciju Hrvata (u Švicarskoj ih je oko 80.000 raspodijeljenih u 13 hrvatskih katoličkih misija i o njima vode brigu hercegovački franjevci), a domaćini benediktinci sa svojim opatom (sada je opat Martin!) svake godine, početkom lipnja, prigodom dvodnevnog hrvatskog hodočašća, zahvaljuju hrvatskim misionarima i hrvatskim vjernicima na iskrenom svjedočenju kršćanske vjere.

NE BOJ SE, PAVLE!

fra Iko Skoko

Sveti Pavao (grč. Παυλος, lat. Paulus), koji je imao i židovsko ime Savao (Šaul) od progonitelja kršćana postao je veliki apostol, misionar, navjestitelj Evanđelja, učitelj naroda, pisac brojnih poslanica...

Rođen je u maloazijskoj pokrajini Ciliciji, u gradu Tarzu, između 5. i 10. godine nakon Krista. Svakadašnji kruh zarađivao je izrađujući šatore. Školovanje je završio u Jeruzalemu, kod glasovitog rabina Gamaliela. Iznimno dobro je poznavao židovsku i helenističku kulturu. U svakdašnjoj komunikaciji bio je vrlo uspješan zahvaljujući poznavanju aramejskog, hebrejskog i grčkog jezika. Bio je član farizejske sljedbe. Imao je rimsko građansko pravo (Dj 16,37).

Središnji trenutak njegova života bijaše događaj u Siriji, ispred grada Damaska. Nakon što je odobravao ubojstvo đakona Stjepana (Dj 8,1) i progonio Gospodinove učenike u Jeruzalemu, s dopuštenjem Sinedrija uputio se u Damask - otkriti, pohvatati i u Jeruzalem dovesti kršćane. Prije ulaska u Damask obasjala ga je svjetlost s neba. Čuo je Isusov glas: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“. Nakon toga Isus ga šalje Ananiji u grad koji ga prima u kršćansku zajednicu. Pavao je susretao brojne osobe na svojim

putovanjima. Svakako, u najznačajniji spada susret s Petrom, prvakom apostola, u Jeruzalemu, tri godine nakon događaja pred Damaskom. Prvi susret dvojice apostolskih prvaka trajao je petnaest dana (Gal 1, 18). Upoznali su jedan drugog i izmijenili svoja velika iskustva vjere.

Pavao je imao tri velika misijska putovanja: prvo od 45. do 49., drugo od 49. do 52. te treće od 53. do 58. Sudjelovao je na Saboru u Jeruzalemu 49. godine. Više puta je zatvaran, posebno u Cezareji dvije godine i u Rimu dvije godine. Uhvaćen je ponovno 66., a pogubljen 67. poslije Krista u Rimu.

Korint, vodeći lučki grad u Ahaji, bio je jedan od većih gradova u kojima je taj neumorni misionar propovijedao. U Korintu bijaše posebno između 50. i 52. poslije Krista. Iako su mnogi Korinćani pristupili vjери, među njima i nadstojnik sinagoge Krisp s obitelji, Pavao je jednom bio nezadovoljan i tužan. Ohrabrio ga je u viđenju Isus riječima: „Ne boj se! Nastavi govoriti i da nisi ušutio! Ja sam s tobom“ (Dj 18,8).

I veliki Pavao je, vidimo, u životu imao tužnih dana. No, svoj život je čvrsto stavio u Kristove ruke. Neka bude primjer i nama današnjim kršćanima kako se u životu treba pridružiti Kristu i postati njegov neumorni učenik i svjedok! Unatoč razočaranjima!

Koji je objavio svoje Božanstvo u Kani Galilejskoj

PRED ŽIVOTOM

Gledam u daljinu, tamo prema okolnim brdima.

Slike su daleke i nejasne, ipak pune su života, čula mi moja tako kažu, prenose me k njima.

Ovdje se jednoga dana dogodila povijest, ne će proći sve dok nas ima koji vjerujemo u nju, mi smo njezini sinovi, njezini zbudjeni apostoli.

Kao da nam govoriš s one gozbe u Galileji, čega ste se prepali, sag je pred vas rasprostrt, ispuniti doline životom, širite moju Riječ.

Skupili smo se u ovo tvoje molitveno središte, opili se zajedništvom, nabujalom snagom, idemo novim stazama, drukčiji nauk širimo.

Neki od nas bili su prije na suprotnim stranama,

tumarali smo stazama i bogazama svjetskim,

nisu nam znali reći gdje je skriveno blago,

tražili smo ga zdvojni, prstima otkopavali.

A sve je bilo tako jednostavno i tako blizu,

tvoj glas zaorio je kuglom zemaljskom,

počeo širiti mir, ljubav i dostojanstvo.

Znam, potrebno se očistiti od svih naplavina,

potom se obući u svećane haljine i čekati,

ti ćeš doći, prašnjavih sandala i bistra oka.

Svrati što prije do mene, odavno traje slavlje,

možda sam već podnapit, umoran i bezvoljan.

Hrabre me tek riječi tvoje Majke koja šapće:

»Učinite što vam rekne, on je moj Sin,

nikad vas ne će ostavit same, poslušat će me!«

Hvala ti, Kraljice Mira, prijatelju na putu,

kamo bih ja bez tvoje majčinske ruke?!

Dan puca, ostavimo noć, zaronimo u život,

odluke su pred nama i toplina ljudske riječi.

Miljenko Stojić

BOG NEOTKLONJIV IZ ŽIVOTA I RJEČNIKA

MARTIN WALSER O RELIGIJI, BOGU...

Danas vjerojatno najpoznatiji suvremeni njemački pisac Martin Walser proslavio je neki dan svoj osamdeseti rođendan. Rođen u strogo katoličkoj obitelji, načinio je u životu odmak od katolištva. Bog mu je negdje na rubu, u posljednje se vrijeme zanosi - slijedeći svoj uzor pjesnika Hölderlina - za grčku mitologiju, germanske mitove i božanstva, gdje je sve ispunjeno strahopoštovanjem prema božanskom, numinoznom. Pa ipak ne može od svojih katoličkih korijena. U jednome razgovoru s novinarima kazao je između ostaloga i sljedeće:

“Kad čovjek ima takvo djetinjstvo kakvo sam ja imao te takvu majku kakvu sam imao, onda religija ne može nikada iščeznuti iz čovjekova života. Čovjek upoznaje ljude kojih je religioznost snažnija od vlastite i stoga im se čovjek divi. Danas gledam na sposobnost za vjerovanje kao primjerice na sluh za glazbu. Mnogi ljudi imaju glazbenog sluha, mnogi ga nemaju. Mnogi imaju sposobnost vjerovati u nešto veliko, drugi nemaju te sposobnosti. Uvijek sam se bavio time. Ne bih to nazvao religijom, ali za to postoji veoma malo riječi. Najjednostavniji primjer za mene jest Evanđelje Božićne noći - to je silna literatura, to je pjesništvo, to je nenadmašivo u svojoj prodornosti. Ako je čovjek takve tekstove upio u sebe još kao dijete, onda se netko tko je i sam udomljen u jeziku, nikada ne može vinuti onkraj toga. Ono što se tu pripovijeda i prenosi, sve nas je oblikovalo i ne pušta nas više na miru, pa i kad se stvarno ili prividno emancipiramo, kad se od svega toga odkvačimo...

Kad netko veli, Bog je mrtav, već je o Bogu progovorio. Kad Boga ne bi bilo - već u samome jeziku - ne bi se moglo ni reći: Bog je mrtav. Bog spada na naš govor, u naš jezik. Postoji i ogavan način uporabe te riječi, ali postoji i božanski način porabe riječi Bog.” A kako se mi odnosimo prema riječi Bog?

ZANOS GOSPINIH SVJEDOKA

Međugorski hodočasnici su, dugogodišnje iskustvo potvrđuje, duhom otvoreni, povjerenjem u Boga prožeti i gotovo redovito sakramentom ispovijedi obnovljeni.

Svake godine otkako se Gospa ukazuje u Bijakovićima - Međugorju, a tomu je već 26 godina, ovo mjesto na godišnjicu ukazanja, 25. lipnja, postaje mjestom zanosnih svjedoka Gospine nazočnosti među nama.

Hodočasnici sa svih strana svijeta dolaze zahvaliti Gospi što svojom nazočnošću svakog čovjeka majčinski ljubi i poziva na staze Isusova puta. Naravno, ima i onih koji se u Međugorju traže, ne snalaze, postavljaju upite, očekuju čudesa, dolaze zbog znatiželje... No, i to je put Međugorja. I to je staza kojom kroči noga i srce Marijina hodočasnika. Usprkos tomu, u Međugorju, i napose kod Gospe, nitko nije stranac ili litalica. Tu su svi domaći - braća i sestre u Kristu.

Međugorski hodočasnici su, dugogodišnje iskustvo potvrđuje, duhom otvoreni, povjerenjem u Boga prožeti i gotovo redovito sakramentom ispovijedi obnovljeni. Zapravo: dolaze raširenih ruku i spremni mijenjati život i donositi odluke s vječnim učincima. Unatoč tome, zna se dogoditi da se u vjeri i zanosu uljuljamo i uspavamo te zatvorimo milostima Neba. Gotovo da nam velike milosti ponekad postanu obična stvar. U takvom stanju potrebno je praviti korake iz početka i obnoviti se izvornim - početnim zanosom.

Sjetimo se Gospine poruke iz 1998. godine u kojoj se kaže: «Pozivam vas da u

svojim obiteljima obnovite žar prvih dana, kad sam vas pozivala na post, molitvu i obraćenje.» Gospa kao da je osjetila da je onaj prvotni zanos kod pojedinaca splasnulo, da smo se malo ohladili i umislili.

Obnoviti početni zanos! Što to znači? Znamo da je taj zanos, u vrijeme kad to bijaše teško i izvana i iznutra, nosio svjedoke Međugorja. Taj zanos je tada gazio po trnju i drači ovoga podneblja, taj zanos je kidao lance zla, taj zanos za Gospom bio je pokretač duhovne obnove, novoga poleta i nade. Taj zanos su živjeli i svjedočili svjedoci ukazanja. Taj zanos je, najzad, oduševio sve nas da smo postali prijatelji i svjedoci Gospine nazočnosti. Ljudi Gospina zanosa su nam poručivali: Ne bojte se! Te iste riječi koje nam Krist ponavlja. Na obnovu toga zanosa poziva nas Gospa. Stoga, nemojmo se uspavati, uzdignimo svoj duh da možemo i brda premještat i druge tako nadahnjivati.

Međugorje, u koje brojni dolaze, za naše vrijeme i cijelu Crkvu jest i mora biti glas u pustinji. Ovdje Bog po Majci ponovno upozorava na Isusove riječi: «Dođite k meni, svi koji ste umorni i opterećeni, ja ću vas odmoriti» (Mt 11,28). Zato, nošeni snagom vjere i obnovljenog zanosa hrlimo u susret živom Bogu kojeg nam Marija iznova daruje.

fra Mario Knezović

Povijest jednoga kasnog zvanja: SESTRA RITA MARIE SOFKA, SAD

Nakon otkaza u poduzeću u kojemu je radila, Rita Marie Sofka sve je više vremena počela posvećivati svome vjerskom životu. Tako je sazrijevala i njezina odluka o ulasku u redovničku zajednicu. Po povratku s prvoga hodočašća u Međugorje, svoju je odluku i ostvarila: danas je članica redovničke zajednice Sisters of Life. O svom životu te sazrijevanju jedne važne odluke piše za Glasnik Mira.

Prevela Lidija Paris

Bilo je to 1991. godine. Nakon večere kod mojih roditelja, otac mi je dao pogledati jedan videofilm o Međugorju. Uvijek sam voljela Gospu. Fasciniralo me je da se ukazuje u toj zemlji pa sam rekla ocu: Kako je to moguće? To traje već deset godina, a nikad nisam nijednog svećenika čula da o tome govori u crkvi! Otac mi je rekao da je film snimio jedan protestant! Te večeri bila je velika oluja i nisam se mogla vratiti svojoj kući, pa sam prenoćila kod roditelja. Tijekom noći osjetila sam Gospinu nazočnost u sobi. Nikad prije mi se ništa slično nije dogodilo. S jedne strane bila sam uzbuđena a s druge nervozna, ali sam osjećala mir. Te se noći nešto dogodilo. Gospa me taknula. To mi je uvijek ostalo u pamćenju. Kad god bih čula riječ Međugorje, to bi me fasciniralo.

Otkaz

Godine 1993., nakon što sam 26 godina radila u jednom poduzeću, dobila sam otkaz. Dali su mi jednogodišnju plaću kao otpremninu. Te sam nedjelje otišla na Misu. Svećenik je trebao pomoć. Rekla sam da ću volontirati. Imala sam slobodnu godinu. Sljedećeg jutra svećenik mi je rekao neka svaki dan dolazim na Misu. To nikad prije nisam činila, išla sam samo nedjeljom. Tako sam počela svakodnevno ići na Misu. Kasnije mi je svećenik rekao neka s njim posjećujem bolesnike, da ćemo ići u domove za stare i bolesne... Dopustio mi je da nosim pričest. S radošću sam nekoliko puta tjedno s njim obilazila domove. Neki stariji ljudi obraćali su mi se sa „sestro“ jer sam ponekad nosila tamnoplavu jaknu... sve me to jako radovalo. Mislila sam: Prije ovoga imala sam dobru plaću, kuću s tri spavaće sobe, mnogo odjeće, uvijek nove automobile, putovanja, dvaput sam bila i zaručena, a sad ništa ne zarađujem, a u meni je tolika radost! Sljedeće što je sveće-

nik od mene tražio bilo je da krizmanicima predajem vjeronauk pa sam i to s radošću radila. Sljedeće čime me župnik zadužio jest koordinacija klanjanja. Upisala sam se za jedan sat klanjanja, a onda sam počela ostajati dva sata, tri sata, četiri sata... Moji su prijatelji mislili: Pa što to ona tamo radi? Gospodin me doista privlačio...

Duhovna iskustva

Zatim, početkom 1994., jedan me prijatelj pozvao na hodočašće u Betaniju, u Venezuelu, gdje se ukazuje Gospa. Razne izvanredne stvari su mi se tamo dogodile. Po povratku sam se uključila u dvije molitvene skupine. Jedna je bila međugorska molitvena skupina, a druga oca Gobbija, ali i tamo smo svakog 25-og u mjesecu čitali Gospine poruke iz Međugorja. Uvijek sam imala želju doći u Međugorje... Tijekom te godine imala sam mnoga duhovna iskustva. Pa ipak, počela sam raditi u jednom osiguravajućem društvu, ali mi karijera više nije bila važna. Odlazila sam na predavanja iz duhovnosti, na Mise za iscjeljenje, na molitvene susrete, čitala sam drugačiju lektiru, cijeli mi se život mijenjao. Jedina svjetovna stvar kojom sam se još bavila bio je ples, odlazila sam na ples s prijateljicama jer sam doista rado plesala. Nije nam bilo do sastajanja s momcima, govorile smo im o Isusu i Mariji, zapravo smo ih evangelizirale!

U siječnju 1997. na večeru mi je došlo dvanaest duhovnih prijatelja. Zajedno smo gledali filmove o svetom Franji i filmove o Gospinim ukazanjima. Kad su svi otišli, dok sam prala suđe, razmišljala sam: Kad bih sutra umrla, kako bih položila račune za svoj život? Na što me to Bog doista zove? Od siječnja do kolovoza imala sam toliko znakova o redovničkom zvanju da sam se najprije naljutila. Prestara sam da postanem časna sestra, imam 49 godina,

skoro 50! Redovničke zajednice uglavnom ne primaju starije od 30 ili 35 godina. Znakovi su ipak bili tako snažni da sam rekla: Negdje mora biti mjesta i za mene! Na svoj pedeseti rođendan otišla sam na klanjanje. Bilo je tri sata popodne i rekla sam Isusu: U redu, već godinu dana me progoniš s tim redovničkim zvanjem. Ja stvarno mislim da sam prestara, no ako to doista hoćeš, učinit ću to, ali daj mi još jedan znak. Tog dana prijatelji su me izveli na večeru za moj pedeseti rođendan. Jedna prijateljica, koju nisam vidjela godinu dana i koja nije znala što se sa mnom događa, darovala mi je nešto: jedan svjetovni časopis u kojem se nalazila reportaža o zrelim ženama koje odlaze u samostan. Tri priče o ženama koje su prešle četrdesetu i jedna pedesetogodišnjakinja koje su ušle u samostan. Moja prijateljica nije imala pojma... Bilo je devet navečer. Te sam noći rekla Isusu da doista nije gubio vrijeme! Samo nekoliko

sati ranije bila sam ga zamolila za još jedan znak...

U Međugorju

Dva tjedna nakon što sam Isusu rekla da, prijatelji su me nazvali i kazali: „Kupili smo jednom svećeniku iz Indije kartu za Međugorje, ali on ima neke poteškoće s vizom, boji se da se ne će moći vratiti u SAD. Znamo da želiš tamo ići. Možeš li?“ Rekla sam da to znači kako moram tražiti dva slobodna tjedna! Moje poduzeće je vrlo strogo, nikad mi ne će dati dva slo-

moraš odlučiti za kojeg ćeš se udati, što bi uradila?“ Ja njemu: „Provela bih vrijeme sa svakim od njih da vidim slažemo li se.“ On meni: „S redovničkim životom je slično. Postoje tri vrste zajednica: potpuno apostolske, one rade u svijetu; potpuno kontemplativne, one stalno mole; i kombinacija tih dviju. Što misliš kuda bi ti išla?“ Rekoh mu: „U ovu zadnju. Volim ljude i volim Boga.“ On meni: „Onda se vrati kući, obidi zajednice koje su kontemplativne i apostolske. Kad ih posjetiš vidjet ćeš imate li nešto zajedničko u duhovnom smislu,

jediti Papu, a te sestre koje smo posjećivali nisu bile takve. Naginjale su prema New Age, nosile su traperice, nisu živjele u zajednici. Bila sam jako razočarana.

U našu župu došao je novi svećenik, pedesetogodišnjak. Prije nego što je postao svećenik bio je potpredsjednik jednog poduzeća, bio je i oženjen i brak mu je bio poništen. On je postao moj duhovnik. Rekao mi je: „Napiši sve što želiš u zajednici. Po znakovima koje si navela siguran sam da Bog djeluje u tvom životu. Sada treba razlučiti kako i kamo ići.“ Otišao je u New York na duhovne vježbe i tamo je susreo o. Benedikta Rochelle koji mu je dao popis raznih zajednica u New Yorku. Na popisu su bile i „Sisters of Life“, ali kod njih je dobna granica bila 35 godina. U ljeto 1998. sestre su me pozvale da ih posjetim. Bilo je baš kao što mi je fra Slavko rekao: onog trena kad sam stala na vrata, preplavio me mir. Sa sobom sam imala kip Gospe Međugorske, uvijek sam s njim putovala, čak i po samostanima. Jedne noći osjetila sam kao da me zlo pokušava obehrabriti, i osjetila sam kako me Gospa prekriva svojim plaštem. Kasnije su me sestre pozvale na duhovne vježbe za razlučivanje koje je propovijedao kardinal O'Connor, utemeljitelj ove zajednice. Rekao je: „Tražila si ljubav, mislim da si našla pravu ljubav!“ Moje zvanje je dar. Gospa je posadila sjeme, doista me vodila do pravog zvanja. Kad sam bila prekinula sa svojim posljednjim momkom, osjećala sam se jako tužno. Još jednom slomljeno srce! Dograbila sam krunicu da ga zaboravim. Da nađem mir. Tako sam počela moliti krunicu svaki dan. Zato znam da je moje zvanje čista Gospina milost.

Otkako sam postala časna sestra stalno molim da mognem ponovno doći u Međugorje zahvaliti Gospi. Prije deset godina došla sam ovamo moliti za svoje zvanje. Sad kad se spremam za vječne zavjete opet sam tu. Redovnički život je takav dar, takva sloboda!

Moja zajednica ima četvrti zavjet: štiti život od začeca do prirodne smrti. Kardinal O'Connor je to doista želio, napose danas kad samo pomislimo na pobačaj, eutanaziju, kloniranje... Mi molimo svaki dan četiri i pol sata. Svojim postom i žrtvama možemo spasiti djecu. Uvijek sam željela biti majka, imati djecu. U našoj zajednici brinemo se za trudnice i majke, tako da stalno imam djecu oko sebe! To je duhovno majčinstvo. Svatko ima svoje zvanje. Brak je prekrasan, no ja sam svoju sreću našla kao redovnica!

bodna tjedna! Šefica je bila protestantkinja, otišla sam k njoj i ispričala joj svoju priču. Rekla je OK. Od dopusta mi je bilo ostalo devet slobodnih dana. Radila sam u računovodstvu. Preko mene išlo je 450 računa. Rekla mi je neka nađem tko će preuzeti moj dio posla. Zнала sam da su svi preopterećeni, ne će biti moguće... ipak sam upitala petero ljudi. Svi su rekli da! Nisam mogla vjerovati!

I tako sam se našla u zrakoplovu s tridesetero nepoznatih ljudi na dvotjednom putovanju u Međugorje. Bio je to čisti Gospin dar - da bih se molila za svoje zvanje. Rekla sam joj: Vodi me! Nisam znala što mi je činiti. Zнала sam da me Bog zove, ali kako se odazvati? Jednog sam dana naletjela na fra Slavka Barbarića. Prijatelji su mi rekli neka s njim porazgovaram. Rekla sam mu: „Mislim da me Bog doista zove na redovnički život, ali imam već 50 godina.“ On reče: „Pazi. Da poznaješ tri muškarca i da

imaš li tu karizmu. Znat ćeš. Kad dođeš na pravo mjesto, preplavit će te mir.“ Zahvalila sa mu i otišla. Misllila sam da mi je rekao zanimljive stvari. Cijelo vrijeme u Međugorju, kamo god pošla, neka bi časna sestra sjedila do mene. Bilo je toliko ljudi, bio je mjesec rujan, i uvijek bi neka časna došla sjesti do mene! I pjevala se ona engleska pjesma: „Evo me, Gospodine“... Molila sam i osjećala sam se dobro...

Moje zvanje je dar

Po povratku u SAD jedna me prijateljica nazvala i rekla da jedna redovnička zajednica organizira žensku skupinu. Otišla sam. Bio je rujan 1998. Većina žena bila je mlađa od mene. Sve zajednice koje smo obilazile bile su vrlo malene. Mnoge sestre danas žive u kućama, imaju mnogo lijepe odjeće, a ja sam znala da Gospodin želi da se svega toga riješim. Zнала sam da želim nositi habit, moliti krunicu, imati klanjanje, sli-

ŠKOLE I PISMENOST

fra Robert Jolić

Nekoliko godina nakon završetka rata škole u Međugorju i Bijakovićima, koje su do tada djelovale kao samostalne škole, bile su ujedinjene u jedinstvenu Osnovnu školu Međugorje. Zbog obvezatnog četverorazrednog školovanja razredi su imali više odjela i bili veoma brojni. Godine 1951. uvedena su još dva razreda, pa je škola postala šestorazredna. I sljedećih godina broj učenika se povećavao.

Osnutak škole u Međugorju/Bijakovićima u veljači 1902.

Na temelju sačuvanog glavnog imenika škole u Međugorju/Bijakovićima vidljivo je da je škola otvorena u veljači 1902. godine. Zvala se različito: Osnovna škola Međugorje, Osnovna škola Bijakovići, pa čak i Osnovna škola Šurmanci. Do tada su djeca s područja današnje međugorske župe pohađala školu u Gradničima, koju su osnovali franjevci 1867. godine. Naravno, samo je neznatan broj djece pohađao školu, koja je bila veoma udaljena. Godine 1880. ta je franjevačka škola zatvorena, a namjesto nje počinje raditi državna škola pod imenom Narodna osnovna škola u Gradničima. Više od dvadeset godina nakon toga to je još uvijek bila jedina škola u Brotnju! Tek tada su austrougarske vlasti otvorile škole u Međugorju (1902.), Čitluku (1903.) i Čerinu (1905.). To doista ne baca lijepo svjetlo na „civilizatorsku i prosvjetiteljsku“ austrougarsku upravu. U prvoj šk. godini (1902./03.) u školu je upisano čak 96 djece, isključivo muške, iz sela Međugorja, Bijakovića, Vionice, Zvirovića, Šurmanaca, Čerina i Služnja. Prvi predavač bio je svršeni učitelj Grgur Stanić. Kasnije se broj učenika smanjivao: zbog toga što je u prvim godinama bio upisan znatan broj starije djece (i do 16. godine života!), što je znatan broj djece napuštao školu tijekom školske godine. Godine 1904./05. katoličke djece u školi bilo je 98. Godine 1932. u školi u Međugorju/Bijakovićima bilo je 77 muške i 24 ženske djece.

Škola u Međugorju od siječnja 1935. godine

Nekoliko je razloga bilo da Međugorčani razmišljaju o izgradnji nove škole, na području svoga sela. Ponajprije, nesloga seljana odražavala se i na njihovoj djeci. K tomu, škola je postala pretijesna, a kako se nalazila na području mostarskog kotara i pod njegovom upravom, određeno je da prednost imaju djeca s područja toga kota-

ra (dakle iz Bijakovića), a iz Međugorja (ljubuški kotar) koliko ih nakon popune može stati. „Selo Međugorje ostalo je uslijed ovoga kratkih rukava. Vidjevši prvaci sela da moraju svakako podizati novu školu, ako ne će da im osobito muška djeca ostanu bez prosvjete, a uvidjevši s druge strane da se u državnoj osnovnoj školi daje slaba intelektualna i moralna poduka (tri pravoslavne učiteljice djeluju na školi u Bijakovićima), odlučio se podići novu školsku zgradu o svome vlastitom trošku i predati odgo-

svoje djece čč. sestrama sv. Franje. Privremeno, dok se škola ne sagradi, odstupi Andrija Vasilj + Grge cijelu svoju novu kuću za stan sestrama, a Nikolica Vasilj + Šimuna predade sestrama jednu stranu svoje glavne kuće za školu“ (Crkveni ljetopis za župu Megjugorje 1907., str. 81-82). Župnik fra Bernardin Smoljan zapisao je kako je pred početak rada škole održao u crkvi sv. Misu i zazvao blagoslov Duha Svetoga „na ovo požrtvovno djelo naših sestara i mojih Međugorčana. Upisalo se odmah preko 100

djece, a taj će broj sve to više rasti. Početak školskog rada sestara pada u mjesec januar 1935.“ Tako su sestre djelovale u iznajmljenim prostorijama dok nije bio dovršen njihov stan i nova škola.

Prve učiteljice bile su s. Rozmila Dugandžić i s. Marija Dugandžić. Broj djece neprestano je rastao. Ponekad se u prvi razred upisivalo i preko 100 djece. Šk. god. 1939./40. školu je pohađalo 268 učenika, a

znalo ih je biti i preko 350. U početku su uvjeti - zbog skućenog prostora - bili gotovo nemogući za rad. Stanje se znatno poboljšalo tek izgradnjom nove školske zgrade (1938.).

Izgradnja školske zgrade

Dana 23. lipnja 1936. župnik fra Paško Martinac dobio je na dar zemljište zvano Krčine, vlasništvo Pere Vasilja Andrišina i Grge Vasilja + Stanka te je to zemljište ugruntovao na Školske sestre sv. Franje u

Mostaru. Odlučeno je da se najprije podigne školski dom časnih sestara. Plan je radio Niko Stanić iz Mostara, ali je usvojen tek nakon velikih preinaka koje je učinio župnik, a sve u svrhu smanjenja projekta i troškova. Plan je usvojen 27. srpnja 1936. Ipak, s Krčinama je postojala velika nepriključnost: ponajprije bila je preblizu župne kuće. Zbog toga su, i zbog blizine već postojeće škole, nakon župnikova uvjeravanja, odlučili potražiti prikladnije mjesto. Koliko su bili za gradnju vlastite škole, najbolje svjedoči podatak da su na jednom sastanku sami od sebe odlučili darovati 63.300 dinara za početak gradnje. Ipak, neki su se bunili i zbog promjene lokacije, kao i zbog razreza koji im se činio nepravedan za njih. Konačno su župnik i seljani uspjeli nagovoriti šestoricu Čilića da daruju novo zemljište za izgradnju, iza novootpočete crkve, što su oni učinili uz uvjet da ih se više ne traži za niti na crkvi niti na školi - što je Odbor usvojio. Sad se međutim bunio provincijal fra Mate Čuturić, koji je izišao na teren s fra Danom Zupcem i fra Ilijom Rozićem te tražio da se škola odmakne dalje od župne kuće. Uspjeli su samo to da se s gradnjom započne 15 metara zapadnije nego je bilo predviđeno.

S iskopom temelja započelo se početkom travnja 1937. Radio je Jure Kordić iz Vrata (Ljubuški). Većina žitelja se odazvala te pripremila i dovezla kamen i pržinu koliko im je bilo određeno te dala nadnice. Do kolovoza bilo je dovršeno 825 m² školskog doma. Početkom 1938. (2. siječnja) održan je svečani ručak za dogradnju škole. Školska zgrada dovršena je 1938. godine, a djelovala je do 1945. pod imenom Pučka škola u Međugorju. Pravo javnosti stekla je 1940. godine. Od 1945. komunisti su joj promijenili ime u Narodna osnovna škola Međugorje. Do prvih poratnih godina vodile su je časne sestre, a onda im je bio zabranjen rad, a škola i dom im oduzeti. Sestre su svoju kuću i školu morale napustiti 1949., a već prije su dio njihove kuće bile zauzele svjetovne učiteljice. Poslije su se sestre vratile u Međugorje (1958.), ali sada kao kućne pomoćnice, a potom i kao vjeroučiteljice.

Školstvo u poratnom razdoblju

Nekoliko godina nakon završetka rata škole u Međugorju i Bijakovcima, koje su do tada djelovale kao samostalne škole, bile su ujedinjene u jedinstvenu Osnovnu školu Međugorje. Zbog obvezatnog četve-

školska zgrada dovršena je 1938. godine, a djelovala je do 1945. pod imenom Pučka škola u Međugorju.

Pravo javnosti stekla je 1940. godine. Od 1945. komunisti su joj promijenili ime u Narodna osnovna škola Međugorje. Do prvih poratnih godina vodile su je časne sestre, a onda im je bio zabranjen rad, a škola i dom im oduzeti. Sestre su svoju kuću i školu morale napustiti 1949., a već prije su dio njihove kuće bile zauzele svjetovne učiteljice. Poslije su se sestre vratile u Međugorje (1958.), ali sada kao kućne pomoćnice, a potom i kao vjeroučiteljice.

rorazrednog školovanja razredi su imali više odjela i bili veoma brojni. Godine 1951. uvedena su još dva razreda, pa je škola postala šestorazredna. I sljedećih godina broj učenika se povećavao. U daljnje razrede djeca su uglavnom išla na Čitluk. Odlukom Skupštine općine Čitluk ta je škola prestala djelovati kao samostalna škola te je postala dijelom Osnovne škole u Čitluku. Zbog lošeg stanja jednog dijela zgrade godine 1964. srušena je školska zgrada u Bijakovcima, a nastava se za tu djecu nakon toga odvijala u školi u Međugorju.

Iz poratnog razdoblja zanimljiv je svako zapis iz 1970. godine. Dana 19. travnja održana je sjednica domaćina međugorske župe (vjerojatno iz Međugorja i Bijakovica) s predstavnicima općine Čitluk. Trebalo je riješiti „školski problem“. Zaključili su jednoglasno da bi na jesen trebala početi s radom osmogodišnja škola. U svibnju je jedno izaslanstvo posjetilo i svećenike u župi također u svezi otvaranja osmogodišnje škole. Škola je zacijelo i bila otvorena u jesen 1970. Fra Jozo Jolić zapisao je kako se 5. listopada 1979. zapalila šiša na školi. Vatra je istina bila pogašena, ali je zbog obilja vode iz vatrogasnih kola postala neuporabljiva. Stoga je valjalo graditi novu školu. Nova je škola, izgrađena na mjestu prve osnovne škole u Bijakovcima, otvorena 2. studenog iste godine.

Čašćenje Križa usredotočuje pozornost na jednu točku. Ta točka treba osvijetliti sve ostalo. Križ koji nosiš na svojim ramenima... prihvatiti trpljenje u sjedinjenju s Gospodinom Isusom. Kult mora preći u život, to je kult koji se Bogu sviđa.

se šaliti! Ima lažnih poruka u kojima vječno spasenje ne ovisi o Isusu nego o tvojoj krunici, hodočašću, a ne o ispovijedi, pričesti, obraćenju...

Post?

Post je ovdje ispravan. Puno sam o tome razmišljao. Post je umjereno, ispravno korištenje stvari. Mi smo u napasti da u svemu pretjerujemo. Svaku dobru stvar koja nam dođe u ruke pokvarimo. Uništavamo sve jer smo grješnici. Uništavamo i hranu jer jedemo previše. I gubimo zdravlje. Onda ideмо na kure za mršavljenje. Moramo hodati, trčati... Gospa kaže: Postite. Dva dana u tjednu. I dobro to kaže. Izvrsno. Tu vrstu posta provodi tko može. Ima ljudi koji to ne mogu jer nemaju za to snagu. Onda trebaš postiti na neki drugi način. Ima stvari koje zlorabimo, na primjer televizija. Ja kažem da najveći post koji nam treba jest ugaziti televizore, prljave programe, ili Internet. Moramo postiti od nemoralna koji se nalazi u tisku ili u drugim medijima. To je post koji trebamo provoditi. Odlučno. On nam treba da bismo živjeli. Zlo dolazi jer smo pokvarili čak i medije. Mi ljudi smo grješnici. Ima i onih koji organiziraju zlo na svjetskoj razini. Jedna druga vrsta posta je od naših mana. Pojam posta je vrlo dubok i vrlo opsežan. Nije dovoljno odreći se hrane. Evo posta koji Isus voli: „Tko želi biti moj učenik neka se odreće samog sebe“. To je najveći post: odreći se svoje oholosti, taštine, ljutnje, pohote, škrtosti... držati na uzdi svoje glavne mane. To je kršćanska

askeza. Potrebna nam je. Zaboravili smo Evanđelje, zaboravili smo i križ koji je u Evanđelju. To je post. Nositi križ iz dana u dan da bismo bili dobri, da bismo obuzdali svoje strasti. Post je životni program, nije samo jedan čin.

Gospa nas u Međugorju poziva častiti križ.

Zato što smo zaboravili križ, ne fizički križ nego životno trpljenje o kojem Isus govori u Evanđelju. Čašćenje križa je djelo pobožnosti koje se treba odražavati u životu. Moramo dobro odgajati djecu, učiti ih da se odriču svojih mušica. Kad sam bio mali učili su nas da pravimo „cvjetice“, male žrtvice koje smo činili napose u čast Majke Božje u svibnju. Čašćenje Križa usredotočuje pozornost na jednu točku. Ta točka treba osvijetliti sve ostalo. Križ koji nosiš na svojim ramenima... prihvatiti trpljenje u sjedinjenju s Gospodinom Isusom. Kult mora preći u život, to je kult koji se Bogu sviđa. Bila bi farizejština častiti Boga u crkvi a izvan crkve častiti samoga sebe i svoju oholost, odbacivati križ, učiniti sve da se izbjegne križ u životu. A kad križ dođe, postaješ očajan i ne znaš što bi...

Ispovijed. Hodočasnici dolaze iz cijelog svijeta da bi se ovdje ispovjedili.

To je lijepo. To je jedan od najljepših plodova ovoga mjesta, ovih fenomena ukazanja. U biti, Gospa traži ispovijed da bi nas povjerala Božjem milosrđu. Da bismo promijenili svoj život. Dolazim iz svetišta Monte Berico gdje su se dogodile iste stva-

ri, ali ne u tako velikim razmjerima. Gospa se ukazala 1426. i 1428. Dvaput. Harala je kuga i Gospa se umiješala i tražila je kapelicu. Nitko, ni biskup ni drugi odgovorni nisu vjerovali toj ženi koja se zvala Vincenza Bassini. I tako je kuga i dalje harala, dvije godine. Neki dobri ljudi su molili, i Gospa se ponovno ukazala, na istom mjestu, i križem je ucrtala mjesto za kapelicu. Tada su povjerovali i u roku od tri mjeseca sagradili su kapelicu. Onog dana kad su počeli graditi kapelicu kuga se počela povlačiti i u roku od tri mjeseca posve je nestala. Gospa je rekla da želi ne samo iscjeljenje od fizičkog zla nego i od duhovnog zla, jer je bilo toliko grijeha, kao uvijek... Bog je želio obraćenje: Zdravlje tijela ali i zdravlje duše. Ispovijedamo svaki dan. To se događa u svim svetištima gdje ima svećenika.

Međugorje je postalo i mjesto obnove za svećenike. Ove godine u srpnju imamo duhovne vježbe koje propovijeda otac Rainero Cantalamessa.

Izvrsno! Mi svećenici smo ljudi kao i svi drugi. Imamo svoje slabosti, i mi trebamo obraćenje. Nemamo jamstvo da ćemo biti u milosti!

Sve u svemu, ja ovdje ne vidim ništa napako, ništa zabrinjavajuće. Kao biskup ovdje ne vidim ničije mušice, ništa čudno. Sve se odvija prema normama Crkve: Liturgija, molitva, žrtva, napose obraćenje. Dobro je. Budimo Bogu zahvalni. Hoće li Crkva reći „istinito je“, hoće li to reći sutra ili za dvadeset godina, uopće nije važno. Ne treba se žuriti! Neka slobodno djeluje! Neka slobodno djeluju svi crkveni autoriteti, a to su mjesni biskup, odnosno u našem slučaju Vatikan. To nije tako važno. Poštujem plodove.

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutina, Ivaničgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 19 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

